

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 158. sz. 1943. július 16 péntek

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyed-
évre 11.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Az inváziós csapatok behatoltak a cataniai síkságra és 18 kilométerre vannak Cataniától

150 kilométeres arcvonalon folyik a küzdelem Sziciliában — Pavolini hatalmas méretű harcokról ír — Az NST 8000 angolszász ejtőernyős megsemmisítéséről számol be — Francia csapatok szálltak partra Sziciliában

Oreltől délre az elhasználódott hadianyagok romhalmaza borítja a csatateret

Július 14-ig 2800 páncélos a szovjet vesztesége — Gayda: Biztos, hogy Németország nem fogja elvonni egyetlen fontos csapatát sem a keleti arcvonalról

A szicíliai eseményekkel kapcsolatban Sertorius, az „Europa-press”-nek az utóbbi időben mind sürűbben emlegetett katonai munkatársa írja: „Az ellenségnek sikerült behatolnia a délkelet-szicíliai hegyvidékre és a cataniai síkságra...” Majd így folytatja fejtegetéseit:

„Az angolszász offenzíva súlypontja kétségkívül az északi szakaszon van, Augustától északnyugatra, hol Montgomery páncélos kötelékei a part mentén felvonult hajóhad támogatásával igen nagy nyomást gyakorolnak Catania irányába. Az angolok legközelebbi támadási célja nyilván ebben az irányban vezet, míg távolabbi terveik valószínűleg a sziget egész keleti partvidékének elfoglalására irányulnak.

MESSINAIG

akarnak eszerint előnyömlni a következő hadmozdulatok során az angolszászok, hogy ezzel teljesen elvágják a megtámadott szigetet az olasz félszigettől. A tengelycsapatok vezetésége természetesen már régen megette a megfelelő ellenintézkedéseket.

Az egyre hevesebbé váló szicíliai harcok során tehát pillanatnyilag a cataniai síkságra nehezedik legnagyobb angolszász nyomás.

Ugyancsak Sertorius közlése számol be arról, hogy sikerült a 8. brit hadsereg és a 7. amerikai hadsereg összeköttetését helyreállítani a szövetségeseknek, ami a harc első napjaiban nem járt sikerrel. Patton és Montgomery szárnyai tehát találkozottak, azonban az összeköttetés megteremtése inkább védelmi célzatú volt az angol és amerikai hídfőállások és a kezdetben több oldalról szorongatott és alapjában véve csak a fenger felől biztosított parti pozíciók között. A támadó hadműveletek főiránya a keleti part mentén bontakozott ki, ahol Cunningham flottája támogatja a szárazföldi hadmozdulatokat.

A BRIT FLOTTA

szerepe ezekben a harcokban is éppen olyan jelentős, mint magában a partraszállási hadműveletben és hídfők képzésében volt. A „Transkontinent Press” rámutat arra, hogy a nagykiterjedésű, 2000 kilométeres part, amelyen hátrányos a szárazföldi védelemnek, olyan előnyös a mozgékony flotta

számára, mely nagyobb kockázatok nélkül kipuhathatta és a maga tűzerejével biztosíthatta a partvidék kevésbé védett pontjait. Az angol-amerikai tengeri akciók mindinkább észak felé tolnak, azzal a kétségtelenül felismerhető céllal, hogy bizonytalanlanná tegyék a messinai átjárót a tengely utánpótlása számára.

A LÉGI ERŐK

is mindjobban beavatkoznak a küzdelembe, szinte megszakítás nélkül folyik a repülők harca. Sertorius mai jelentésében megállapítja, hogy az angolszász légi erő pillanatnyilag határozott fölényben van. A tengely légi erejének azonban bizonyára nagy szerepe lesz az ellentámadási hadműveletek indításánál.

BOLLATI SZENATOR,

tábornok a „Giornale d'Italia”-ban írt cikkében többek között ezeket mondja: „A szicíliai partraszállásnál megkezdődött küzdelemben, amely valószínűleg kiterjed más olasz szigetekre, vagy éppen magára az olasz szárazföldre is, együtt küzdenek az olasz és német csapatok, mint a hároméves háborús események hármelyikében. Rámutat arra, hogy Olaszország legyőzése Európa legyőzéséhez vezetne, éppen ezért a német csapatok, ahelyett, hogy a Brenneren várták volna be az angolszászok támadását, már a távoli Szicília szigetén is részt kértek Európa védelméből...”

GAYDA

leplezetlen őszinteséggel, kiméletlen tárgyilagossággal világít rá a helyzetre:

„Több mint kemény harc már a szicíliai heves küzdelem. És mindig nagyobb és nagyobb területekre terjed ki. Az angol és amerikai parancsnokság kihasználja az olasz légi és tengeri erők kisebb értékét, amelynek következtében Olaszország — bár az olasz csapatokat német erők is támogatják — az ellenséges erők nagy fölényével találja magát szemben.

AZ ELKÖVETKEZENDŐ HADMŰVELETEKRŐL

még semmit sem lehet jósolni — írja másik cikkében a „Popolo d'Italia”. Hadászati szempontnak a sziget belsejében fekvő Enna város tekintendő, ahonnan keleti

irányban Catania felé, déli irányban Licata felé és észak felé is lehet hadműveleteket végrehajtani.

A CATANIAI LAPALY

szélén újabb leszállást kíséreltek meg a partraszálló csapatok ejtőernyős kötelékei — a Nemzetközi Tájékoztató Iroda szicíliai jelentése szerint. Az éjszakai vállalkozás nem sikerült, az ott levő német kötelékek gyors ellentámadással körülférték őket, rövid csatározás után egészen szűk területre szorították össze a földet ért inváziós csoportot, amely már a legrésznél érzékeny veszteségeket szenvedett. A kilátástalan helyzetbe került ellenséges csoportból néhányan feltartott kézzel, fehérendőt lobogtatva indultak a német csapatok felé. Mikor a német katonák gyanútlanul eléjük mentek, a partraszálló csoportból kézigranátot dobtak rájuk és ezt a pillanatot használták fel a látszólag megadásra készülő katonák gyors kitérésre. A német katonák megütsítették ezt és megsemmisítették az ejtőernyősöket.

Általában megállapítják a berlini sajtókommentárok a szicíliai eseményekről szólva, hogy az ejtőernyős brit vállalkozások teljesen csődöt mondtak Sziciliában. Az angolszászok sok fogollyal és sebesülten fizettek rá erre a kísérletre, amelynek a tengelycsapatok vonala mögötti területet igyekeztek nyugtalanítani. A német közlés arról ad hírt, hogy az utolsó 24 órában 8000 angolszász ejtőernyős megsemmisítették meg.

A NEMET LÉGI ERŐK

Sziciliában az újabb berlini jelentések szerint súlyos harcok során erős légi és vadászelhárítással 34 szállítóhajót, illetve tehergőzöst, összesen 160.000 tonnaterheléssel süllyesztettek el, illetve olyan súlyosan megrongáltak, hogy elvesztésükkel számolni lehet. Az inváziós csapatok elvesztették számos csapatokkal és hadianyagokkal megrakott partraszállási csónakot.

EISENHOWER TABORNOK

főhadiszállásán hangsúlyozzák, hogy az olasz egységek keményen harcolnak Sziciliában és véres küzdelem folyik Siracusától északra, ahol az olasz csapatok elszántan küzdenek. Hozzáteszik, hogy Catania irányában minden kilo-

méterért heves harcot folytatnak. Washingtoni jelentés szerint az északamerikai lapok Sziciliában dolgozó külföldi újságírók beszámolóikban kiemelik, hogy a sziget lakossága határozottan ellenséges magatartást tanúsít a benyomulókkal szemben.

NEMET KATONAI KÖRÖKBEN

megállapítják, hogy Sziciliában a szövetségesek által elfoglalt területeken továbbra is változatlan a helyzet abból a szempontból, hogy nincsen összefüggő arcvonal, csak támaszpontok sorozata áll fenn. A harcok külön-külön folynak ezek között a támaszpontok között. A támadóknak eddig nem sikerült a hídfőket jelentősen kibővíteni.

ANGOLSZÁSZ JELENTÉS

szerint a szövetségesek Augusta vidékén északi irányban haladnak tovább. Tervük nyilvánvalóan a Catania elleni átkaroló hadművelet megindítása. Lentia vidékén nagyobb német felderítő különítmények és a 8. brit hadsereg előszakaszai között heves összecsapásokra került sor.

PAVOLINI

a „Messaggero” esztörtöki vezércikkében az ellenséges támadás hatalmas méreteiről ír. Megállapítja, hogy inváziós kísérletről magáról van szó s hogy Angliából és Észak-Amerikából emberanyag és hadieszközök vannak útban Gibraltár és a Földközi-tenger felé, a hídfőknél pedig folytatják a nehéz harci kocsik és közepes űrmeretű ágyúk partraszállítását. Természetesen nem a mi feladatunk — állapítja meg —, hogy az ellenség megállapításait kikürtöljük, de hasznosnak látszik az, hogy Olaszországban és Olaszországon kívül teljesen tisztában legyenek az eseményekkel és megértsék az ellenségeserőfeszítés mértékét. Mindez nem fogja hátráltatni a mi feladatunkat, akiknek idegei teljesen szilárdak. Ellenben hátráltatná tenné az, ha nem tudnánk megérteni, hogy az ellenségnek miért sikerült eddig előnyt szerezni a mi védelmünk felett, azoknak a kemény csapásoknak ellenére, amik érték. Az ellenség nem a szigeten levő erőkkel arányban álló erőkkel jött, hanem olyan tengeri, légi és szárazföldi erőkkel, amelyek nincsenek arányban a parton felállított első v d l-

mi vonallal sem. Így a csapatoknak, de különösen a hadieszközöknek legutóbbi útnak indítása már nem a szigetre való behatolást látszik célozni.

AZ ANGOL SAJTÓ

katonai munkatársai szerint a szicíliai döntő harc a cataniai síkon zajlik le. Az angol sajtó egyébként az elmúlt napok harcai után derültabb színekkel ecseteli a nagy küzdelmet.

A TÖRÖK LAPOK

bő teret szentelnek a szicíliai eseményeknek. A „Cumburyet” azt írja, hogy ha a tengelynek sikerülne néhány héten át a partraszállás helyére szorítani vissza a támadókat, akkor az elkövetkezendő küzdelemre egyenlő eséllyel indulnának a felek.

A SZICILIAI

helyzet mindent egybevetve közeli döntő események előkészületét mutatja. Német és olasz jelentések megegyeznek abban, hogy Eisenhower a rendelkezésére álló nagy hajtótörőmeg és harcászati eszközök kihasználásával folytatja és fokozza a partraszállási műveleteket. Afrikai Francia Forrásból terjedt el a hír, hogy De Gaulle csapatai is bekapcsolódnának a szicíliai harcokba. Az újabb csapat-szállítványokban állítólag már szerepelnek is francia egységek.

LENTINI

vidéken a szicíliai helyzetről érkező angolszász jelentések szerint nagyobb német felderítő különítmények és a 8. hadsereg előosztói között összecsapásra került sor. Tegnap dél óta Lentini vidékén az egész arcvonalszakaszon heves harcok vannak. A szicíliai hadműveletet irányító Alexander tábornok könnyű cirkáló Szicília-ba érkezett és szemlét tartott az ott levő csapatok felett.

FONTOS TUDNIVALÓK

Felemelték a mozi helyőrzakat, —
Megállapították a debreceni sütőipari munkabéreket. —7—

TOKES FOTO
FÉNYKÉPEZŐGÉPET VÁROSL

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

Később érkezett hírek arról szólnak, hogy a cataniai sikon folyó harcok során már Cataniától 16 kilométerre állnak a csapatok. Ezek a harcok azonban az olasz kormány szóvivőjének a szicíliai hadműveletekről nyilvánított véleménye szerint „cseppfolyós” állapotban vannak, vagyis szokásos értelemben még mindig nem lehet beszélni meglevő arcvonalakról és a főerők harcáról.

A KELETI HADSZINTÉREN

A szovjet nagy erőfeszítéseket tett a bjelgorodi térségben folyó német támadások feltartóztatására. Más tronzszakaszokról csapat és páncélos tartalékokat vontak a kurszki ívben megvert csapatok pótlására és felállítására. Az elpusztított orosz páncélosok száma a tegnapi harcban 2800 felé emelkedett.

Az újabb és újabb tartalékok bevetésével megkísérelt ellentámadásokat, amelyek a német hadvezetőséget is új, friss erők bevetésére kényszerítették, meglassították ugyan, de nem tartóztatták fel a német támadást.

A csatátér központi részén a németek kikényszerítették az átkelést egy kisebb folyón, amely mögött a szovjet új védekezésre akart berendezkedni.

A friss tartalékok bevetésén kívül az oroszok még tehermentesítő támadással is kísérleteztek más frontszakaszokon, így főleg Oreltől északra és délre, de eredménytelenül.

ROMHALMAZBAN

Horitja a keleti csatateret az elhasznált hadianyag — állapítja meg az Interim-jelentés. A bolsevisták ember- és anyagvesztése minden eddigi felmúl. Három napig tartó harcok során a szovjet csapatrészeket szétszórta, a csoportosan széllőtt páncélosok, ágyúk, gránátvetők, a kifüstölt gránátfészek, a szélbombaózott tábori állások mind leirhatatlan pusztulás képét mutatják.

A bjelgorodi térségben egyébként német jelentések szerint tegnap is nagy eszések voltak, amelyek természetesen megnehezítették az ottani hadműveletek előrehaladását.

Berlin egyébként világosan leközölte a most folyó keleti harcokról, hogy azoknak célja nem területnyerés, hanem az ellenséges erők megsemmisítése.

FINN ROHAMOSZTÁGOK

A finn hadijelentés szerint az orosz földszoroson behatoltak az ellenséges állásokba, körülbelül 200 méter lövészárkot felgöngyöltettek és az ellenség soraiban komoly veszteséget okoztak. A karéliei földszoroson járőrűkötetek voltak.

ÓJ-GEORGIÁBAN

A japánok visszaverték egy amerikai partraszállási kísérletet. Az amerikai csapatok Kundától keletre próbáltak átkelni a Rabiana-szigetre. A harcok során 20 partraszállásra szolgáló naszádot elsüllyesztettek, a többi pedig visszavonulásra kényszerítették. Ugyanakkor visszavertek egy másik támadó csoportot is, amely egy időben másutt kísérte meg a partraszállást.

Éhínség Bihar indiai tartományban

Bangkok, július 15. (NTI) Bihar indiai tartományban komoly éhínség dúl. Madras város vezetősége felszólította a kormányt, hogy a városban emeljenék fel a rizsfeladagot, mert ott a lakosság közel van az éhhalálhoz.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnoksága közli:

Az időjárási viszonyok rosszabbodása ellenére a súlyos harcok továbbtartanak. Bjelgorod területén egy másik ellenséges csoport összpontosított támadását vertük vissza és újból nagy erővel indított támadásait súlyos veszteségeket okozva, visszautasítottuk. Oreltől keletre és északra az ellenség szerdán is továbbfolytatta páncélosokkal és csatapultokkal intézett támadásait. A szovjeteknek azokat a kísérleteit, hogy áttörje a német állásokat, véres veszteségek mellett megghisítottuk. Az azonnal megindított ellentámadások eredményesen haladnak előre. A nagy csata valamennyi szakaszán szerdán 336 szovjet páncélost megsemmisítettünk meg, a légi erő pedig 70 ellenséges gépet lőtt le. A dél-szicíliai harcok válto-

zatlan hevességgel folynak. Ellenséges páncélosok támadásait több helyen visszavertük és a német-olasz vonalak mögött leszállt ellenséges ejtőernyősöket megsemmisítettük. A német-olasz légi erők az ellenségnek érzékeny veszteségeket okoztak hajókban. Több hadi- és szállító hajót süllyesztettünk el, vagy rongáltunk meg. Nagy ellenséges kötelékek szerdán Páris támadták és Északnyugat-Franciaország egyes városait. A lakosságnak veszteségei voltak. Heves légi harcokban és a légvédelem által 22 ellenséges gépet lőttünk le, közülük 14 néhez amerikai bombázót. 5 német gép elveszett. A csüförtökre virradó éjszaka egyes angol repülőgépek zavaró támadást intéztek észak német terület ellen, bombákat azonban tervszerűtlenül dobáltak le. (MTI)

Olasz hadijelentés

Az olasz főhadiszállás közleménye:

Sziciliában az ellenségnek a tengelyesapatokra gyakorolt nyomása tovább tart. A tengelyes csapatok a nyomásnak ellenállnak és az ellenség makacs támadásait, melyeket páncélosok támogatásával hajtottak végre, visszaverték. A cataniai síkságon leszállt ejtőernyős csoportokat azonnal megsemmisítettük. A legutóbbi napok ütközeteiben kitüntette magát a 10. bersaglieri ezred, a 207. parti hadosztály és Herman Göring német hadosztálya. A tengelyes repülői és különösen a torpedóvető repülőgépek bátor pilótái, akik szerdán 4, összesen 27 ezer tonnányi gőzöt süllyesztettek el és egy nehéz cirkáló, valamint két közepes kereskedelmi hajót rongáltak meg, hatáson részt vesznek az elkeseredett

ütközetben. Az olasz és német bombázók tengerészeti és szárazföldi célpontokat is hatáson támadtak. A német vadászok a sziget felett 5 angol gépet lőttek le, 2 ellenséges gép német aknájáró hajók elhárító tüzének esett áldozatul. Ellenséges légi alakulatok Palermo, Messina, valamint Nápoly és annak környéke fölé repültek és súlyos kárt okoztak polgári épületekben. A lakosság körében áldozatok vannak. Messina felett 6 négymotoros repülőgépet lőttünk le, Nápoly felett pedig a légvédelmi ütegek egy gépet pusztítottak el. A Földközi-tengeren egy torpedónaszádó elsüllyesztett egyik motoros torpedónaszádunk. Torino elleni légitámadás alkalmával a meghaltak száma 402-re, a sebesültek száma pedig 601-re emelkedett. (MTI)

Stefani jelentés az olasz légi haderő szicíliai tevékenységéről

Róma, július 15. (Stefani). Az olasz légi haderő fáradhatatlanul támogatja a Dél-Sziciliában működő olaszokat és szakadatlanul támadja az ellenséges repülőkötelékeket. Egy olasz zuhanóbombázó köteléket megtámadott egy nagy csoport Spitfire, de az olasz köteléknek sikerült kibontakoznia a támadásból, sőt az ellenséges repülőgépeket ezután az olasz vadászok szétszórta. Catania felett az olasz légi erők saját veszteség nélkül lelőttek két Spitfire és Boston gépet. Cataniától délre olasz vadászok feltartóztatták és szétszörták egy ellenséges légi köteléket és több négymotoros repülőgépet megrongáltak. Egy másik ellenséges repülőgépet szintén elűzték és

egy gépet lelőttek. Torpedóvető repülőrajok leküzdve az ellenséges vadászok heves ellenállását, sikeresen támadtak ellenséges hajókötelékeket. Elpusztítottak egy torpedórombolót és két nagy tonnatartalmú gőzöst. Egy tizezertonnás cirkáló torpedóátlalat következtében súlyosan megrongálódott és fedélzetén rombolásokat figyeltek meg. Öt másik cirkáló és két torpedórombolót szintén megrongáltak. Ugyancsak megtámadtak egy tizezertonnás csapatszálítóhajót és egy kisebb hajót, de a támadás eredményét az ellenség ellenakciója következtében nem lehetett megállapítani. Eltaláltak végül még egy cirkáló és egy ötezertonnás gőzöst. (MTI)

Cataniától 18 kilométerre folynak a harcok

Zürich, július 15. A szicíliai harcokkapcsolatosan a svájci lapok közlik, hogy a szövetségesek tegnap páncélosokat raktak ki Szicília szigetén. A 8. angol hadsereg Catania irányában fejt ki nagy erőfeszítést és egyes csapatrészel egészen Catania közelében törnek előre és 20 km-re

állanak Cataniától. Az amerikai csapatok egyik csoportja a nikeneni mellett levő repülőteret támadja, amely 25 km-nyire van északra Golatól. — egyik másik csoport ettől nyugati irányban Caltiginonec felé támad.

Minden terület fölötti uralom ebben a háborúban a légierők rendkívüli módon való bevetésétől függ

Gayda megállapításai a földközitengeri harcokról

Róma, július 15. (MTI) Gayda, a Giornale d'Italia-ban megállapítja, hogy az ellenség a szerdai nap folyamán sem ért el újabb sikereket. Az ellenségnek néhány ponton való előretörését a német-olasz egyesült csapatok visszakényszerítették. Ez mutatja, hogy a tengely haderői teljes egyetértésben küzdenek az angolszások ellen. Gayda ezután megállapítja, hogy minden terület feletti uralom ebben a háborúban a légi erők rendkívüli módon való bevetésétől függ. Az olasz front és a földközitengeri front összefogásával kapcsolatosan megjegyzi, hogy a földköz-

itengeri fronton erős légi tevékenység indult meg a legújabb időkben, de a földközitengeri front messze van a keleti fronttól és az ottani eseményeket nem lehet összeegyeztetni a keleti front eseményeivel. Biztos, hogy némtország nem fogja elvonní egyetlen fontos csapatát sem a keleti arcvonalról, tehát az angolszások támadása nem könnyíti meg a szovjet számára a helyzetet. Gayda rámutat arra, hogy először Olaszország felé irányuló felhívásokból állt az angolok propagandája. Ez a felhívás meg nem határozott nagylelkűségben nyilvánult meg.

majd amikor ennek hatása nem volt, a hamis hírek özöne látott napvilágot az angol sajtóban.

Legutóbb már Olaszország felbomlásáról beszéltek.

A hamarosan bekövetkező események a fantasztikát is vissza fogja vezetni a katonai és politikai realitások útjára — állapítja meg a Wilhelmstrasse

Berlin, július 15. (MTI) Csüförtökön estig a szicíliai harcokról Berlinbe érkezett jelentések szerint az ellenségnek a Likata-Augusta-vonal megszállt részén túl nem sikerült előbbre jutni és a most folyamatban levő harcok kimenetelétől függ, hogy képes lesz-e majd előnyomulását a sziget belsejébe folytatni. A hadjárat első szakasza a partraszállás ténnyével véget ért. A második szakasz az egész hadjárat tulajdonképpeni célja, a térdhódítás, amely csak a kezdet stádiumában van. Az ellenség eljutott abba az állapotba, amelyben mozdulatait szüneteltetni kénytelen, mert be kell várnia az utánpótlást hadianyagban és lőszerben. Ez az állapot, a velejáró időbeli veszteség lehetővé teszi a német-olasz csapatok fel-

fejlődését. Az angol-amerikai partraszállás sikere nem ingatta meg a tengelyesapatok abbeli meggyőződését, hogy katonai erejüknek és eltökéltségüknek sikere fogja megakadályozni azt, hogy Szicília földjét kiindulópontul használhassák fel az európai kontinens ellen tervezett támadó hadjárat számára — jelentették ki csüförtökön a Wilhelmstrassen. Ebből a szemszögből nincs jelentősége annak, hogy egyik vagy másik semleges lap, mint ezt néhány török lap is tette, eltávolodva a realitástól, fantasztikus képet vázol a szicíliai partraszállás várható következményeiről. A hamarosan bekövetkező események a fantasztikát is vissza fogják vezetni a katonai és politikai realitások útjára.

A partraszállt brit csapatok egyre több erőfeszítést fejtenek ki a tengely hegyi állásai előtt

Berlin, július 15. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda a következőket jelenti a földközitengeri helyzetéről: A szicíliai harcok súlypontja a szerdai nap folyamán egyre nyilvánvalóbban a sziget keleti részére, mégpedig Siracusa környékére helyeződött át. A partraszállt brit csapatok egyre több erőfeszítést fejtenek ki a tengely hegyi állásai előtt és egyidejűleg több helyen intéztek támadást. Az ellenség fokozott harci tevékenysége, valamint a kanadai ejtőernyős vadászoknak a hegyvonulat mögött végzett, balul sikerült leereszkedése félreérthetetlenül arra mutat, hogy a harci terület lezárása milyen kellemetlen az inváziós hadsereg részére. Az itt küzdő tengelyesapatok szívós ellenállása továbbra is sikeresen megakadályozta Montgomery kötelékeinek előnyomulását a lankásabb cataniai terület felé. Az ellenség nagy ember- és anyagáldozatok árán

igyekszik elérni ezt a vidéket, hogy felvonulthassa csapatait. A harci terület nyugati szakaszán az amerikai csapatok a szerda délelőtti órákban több olyan kudarcot vallottak, hogy lemondtak minden további támadási kísérletről és csupán arra korlátozták tevékenységüket, hogy a likatai hídfőállásaikból minél több utánpótlást szállítsanak maguknak. Campo Bello környékén kétszer is megkísérelték áttörni a tengely biztosító övezetét, de 45 harccsít vesztettek el. E kudarcot vallott kísérletek során a tengelyesapatok magaslati állásaiból olyan hirtelen és heves elhárító tűz fogadta a 45. amerikai gyalogos hadosztályt és az azt kísérő páncélos csapatok egységét, hogy megtört erejük támadásaik folytatásához. Az odasiető amerikai páncélos erősítések sem tudtak változtatni a helyzeten. (MTI)

Torinóban hét templomot, az egyetemet, sok köz- és magánépületet pusztítottak el az ellenséges bombák

Eltemették a légitámadás áldozatait

Torino, július 15. (Stefani) A Torino ellen intézett legutóbbi légitámadás során hét templomot pusztítottak el az ellenséges romboló- és gyújtóbombák, köztük a híres Szent Domonkos templomot, a Chiabrese palota is rombadőlt. Támadták az ellenséges repülőket a híres Cottolengo intézetet is és az Isteni Gondviselés Kisháza templomot. A hadirokkantak hazát is elpusztította egy bomba, egy másik rombadőltötte a Mater épületet, ahova sokan menekültek abban a hitben, hogy ott biztonságban lesznek. Az ellenséges repülőkből több romboló és néhány tucat gyújtóbombát dobta a város temetőjére is (MTI)

ponti temetőben. A feloldozást a hercegrsek végezte, majd megáldotta a nemzetiszínű szalaggal letakart koporsókat. A temetőben hivatalos személyeken kívül hatalmas tömeg jelent meg. (MTI)

Torino, július 15. A legutóbbi torinói légitámadás áldozatait szerdán temették el az ellenség bombáitól részben feldúlt köz-

Torino, július 15. Torino egész lakossága megőrizte büszke és sztoikus magatartását a legsúlyosabb terrortámadás ellenére. Az áldozatok nagy száma, a sok tüvész és a lerombolt köz- és magánépületek, amelyek között van a Cottolengo, a temető, sok templom, az egyetem és néhány történelmi palota, a lakosságot gyors cselekvésre és áldozatkészségre ösztökéli. Milyet lehetséges volt, az üzletek újra kinyitáltak és a mentés munkája serényen és önfeláldozóan folyik. (MTI)

Francia csapatok Sziciliában

Bern, július 15. Az északafrikai francia főhadiszállásról közli egy algiri jelentés, hogy Szicilián

francia csapatok szálltak partra és részt vesznek a szövetségesek harcában.

Két ízben került már válságos helyzetbe Anglia a hajótér miatt

Stockholm, július 15. (Német TI) A „Svenska Dagbladet” jelentése szerint Arthur Salter parlamentititkár az angol alsóházban fejtűnést keltő beismerést tett. Kijelentette, hogy az angol hajótér válságos állapota miatt Angliát már két ízben fenyegette a háború elvesztésének veszélye. Az első időszak 1941 tavaszán volt, amikor

Angliát nagy éhínség fenyegette, nyersanyag hiányában üzemelt el kellett állítania és középkeleti hadseregét sem tudta utánpótlással ellátni. A második időszak 1942 tavasza volt, amikor a szövetségesek több hajót vesztettek, mint amennyit pótolni tudtak. A válság 1942 nyarán érte el tetőpontját. Angliának azonban még újabb súlyos veszteségekkel kell számolnia — mondotta Salter mert a búvárhajóvesztélyt még nem bavitották el (MTI)

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda a keleti arcvonal helyzetéről

A középső arcvonalon immár tíz napja dühöngő óriási csata középpontjában továbbra is a Bjelgorodtól keletre és északra folyó sikeres német hadműveletek állanak. Ezzel szemben a Belev-Szuhimicál északi arcvonal ellen intézett szovjet tehermentesítő támadások csupán kétségbeesett kísérletet jelentenek a német erőknél mindenáron való elvonására. Kiténik mindezt abból is, hogy a szerdai napon összesen 336 szovjet páncélos semmisített meg, közülük 213 darabot Bjelgorod környékén, a többi pedig Oreltől északra. Az Oreltől északra fekvő s a harcokba eredetileg be nem vont szakaszon mentesíti hadművelettel a szovjet indított széles bosevista tehervezetés kiterjesztette ugyan a csata területének átmérőjét, egyúttal azonban erőinek elhasználódását is fokozta. Ezzel még jobban fokozta minden eredmény nélkül már az eddigi szokatlanul nagy ember és anyagvesztéseit anélkül, hogy a német hadvezetés szándékaira helyi jellegű nagyobb hatást tudott volna gyakorolni. Az a tény, hogy a német páncélos és gyalogos erők tovább nyomulnak előre, a mindenre gondolható eszközzel megerősített szovjet védelmi rendszeren át, különösen Bjelgorodtól északra és keletre, ugyanakkor a bosevista osztagok félelmetesen nagy veszteségeket szenvednek, s teljesen világosan mutatja, hogy nem következtet be a hadműveletekben az az ellanyúlás, melyet a szovjet vezetés elhárító taktikájával akart elérni. A Donec keleti partján és a Bzel mentén levő hídfőállások szilárdan német kézben vannak s rendsze-

resen kiszélesítik azokat. A német kötelek megerősítették új állásaikat, a szovjet gyenge támadásait mindenütt simán visszaverték. A támadásra készenálló szovjeta rohamosztagok lyentagolt kiinduló állásai köteleknek napról-napra fokozottabb arányokban történt megsemmisítése és a bosevista páncélos és repülőerőknek óriási méretű elhasználódása a Kurszktól északra és délre levő harci területen világosan bizonyítja a német ellenes támadás következetességét, jól megválasztott időpontját és a szovjet felvonulás nagyságát. Az Oreltől északra fekvő mintegy 150 kilométer széles arcvonalon indított elterülő harcok a szerdai nap folyamán elkezdődtek helyi küzdelmekre vezetett. Bár a szovjet támadást igen erős tüzési előkészítés előzte meg a más arcvonalzakaszról elvonult bosevista páncélos és lövészdandárok tömege veres fővel vonult vissza. Az egyre újabb hullámokban előrehajszolt bosevisták egyes kisebb betöréseit hátulról elszigetelték és a terepet megtisztították. Csak egyetlen ilyen helyi betörés terepén folyik még jelenleg a tisztogatás. — A helyi német erők teljesen elegendőnek bizonyultak arra, hogy a helyzetet szilárdan tartsák. Míg a kedvezőtlen időjárás és a terep egyre nagyobb méretű felzárása eleinte nem akadályozta jelentős mértékben még a páncélos alakulatok mozgatait sem, annál jobban hátráltatták a légítvékenységet. Ennek ellenére öt sajtó repülőgépet elvesztésével szemben 75 szovjet gép megsemmisítése továbbra is a német légerő teljes légiuralmának a jele.

Az angolszászok nem Európát, hanem csak a rosszul védhető Szicíliát választották az európai erő elleni támadásra

— állapítja meg Andrea olasz publicista a Lavoro Fascista lap hasábjain.

Róma, július 15. Hugo D. Andrea, a Lavoro Fascistában megállapítja, hogy Törökország szigorú semlegessége, valamint számos Egei tengeri szigetnek az olasz-német csapatok által való elfoglalása védelmi vonalat képeztek az európai erő sáncai előtt és ennek volt köszönhető, hogy az angolszász csapatok nem Európát, hanem csak a rosszul védhető Szicíliát választották az európai erő elleni támadásra. — pedig ez a pont hadászatiilag egyáltalán nem alkalmas katonai műveletekre. Az európai erő a Rajnánál, Viszulánál, vagy a Dunánál erőd és ennek az erődnek az ostromát is itt kellett volna megkezdeni annak az lett volna a célja hogy bevegje Európát Olaszország maga csak egy 1200 kilométeres hosszú folyosót jelent, amelynek végén ott áll az Alpok hosszú koszorúja, de Olaszország — állapítja meg a cikkíró — hadi célja volt a tengely ellen indított ellenséges hadjáratnak. Az angolok és ameri-

kaikak bizonytalanságot okoztak, hogy lefogják gázolni az olasz népet és kormányt. Az olasz nép azonban feladatának teljesítésével válaszol az ellenség támadására és ragaszkodik kormányához, amely kormányának nehéz a feladata, mert az a hatalmas kötelesség jutott tőle az osztrákországi, hogy megvédjék a haza földjét. Az Olaszország elleni harc, Európa elleni harc, amelyben a legkülönbözőbb nemzetek vesznek részt és az olaszok korlátolt német erőktől támogatva, maguk fogják fel az óriási lökést. A cikkíró ezután különösképpen tartja, hogy éppen Kanada vesz részt a küzdelemben, amely föld a legtrikább lakosságú terület egyike és éppen ennek a földnek katonái támadják a túlnépesedett Szicíliát. Európának tehát élet-halál kérdése ez a harc. A cikkíró ezután megállapítja, hogy meghiusult az az angol politikai gondolat, hogy a keleti frontról a német nagy erőket fog elvonni Szicília védelmére.

Debreczenben a tej új termelői ára literenként 45 fillér

Budapest, július 15. A Budapesti Közlöny mai száma közli a földművelésügyi miniszter rendelkezését, a tej legkisebb termelői árának megállapításáról. A tejáraknak a földművelésügyi miniszter által történt újabb megállapítása a tejrendelet a tejtermékekgyártó üzemek telep helyén történő átvételre állapítja meg és pedig Budapestén literenként 52 fillérben, vidéken pedig 36 százalékos zsírtartalmú tejnél 45 fillérben, 3,2 százalék zsírtar-

talmu tejszínnel kg-ként 3,2 pengőben. Ebből az arból a termelés helyétől (istállótól) az átvévo üzem telephelyéig felmerülő, gyűjtési és szállítási költségek levonhatók. Ugyancsak arányos levonásnak van helye ezekből az arakból a megállapítottnál kisebb zsírtartalmú tej, vagy tejszín szállítása esetén. A rendeletben megállapított legkisebb termelői ár meg nem fizetése esetén az iparengedély a tejiparostól elvonható.

Rendelet a vidéki penziók, iktatóvendéglátó házak, szállodai és fogadói szobák és a szikvíz árának új megállapításáról

A Budapesti Közlöny mai száma közli a közéletügyi miniszter rendelkezését a vidéki penziók és a fizető vendéglátó házak árának újabb szabályozásáról. A rendelet alapján megállapított 10 pengőt meg nem haladó összegű napi teljes penzióárakat legfeljebb 3 pengővel, a tíz pengőt meghaladó összegű napi teljes penzióárakat pedig

legfeljebb 30 százalékkal lehet felemelni. A hivatalos lap közli a közéletügyi miniszter rendelkezését a szállodai és fogadói árának szabályozása tárgyában. Eszerint a szállodák és fogadók a rendelet 1. §-ában megállapított szoba árakat, amennyiben azok a tíz pengőt meg nem haladják, legfeljebb 10 százalékkal, a tíz

pengőt meghaladó összegű szoba árakat legfeljebb 15 százalékkal, a pótágy (különágy) díját legfeljebb 10 százalékkal emelhetik.

A közéletügyi miniszter rendelkezését a vidéken előállított szikvíz gyári és fogyasztói árának megállapítása tárgyában, mely szerint Budapest területén bárhol előállított szikvíz gyári eladási ára viszonlatadók részére 1 literes palackban községekben 24 fillér, városokban 26 fillér a legolcsóbbabb

ára. A legmagasabb pedig községekben 26, városokban 28 fillér. Félliteres palackokban a legolcsóbb ár községekben 12 fillér, városokban 13 fillér, a legmagasabb ár községekben 13, városokban 14 fillér. A fűszerkereskedők és egyéb viszonlatadó kereskedők által felszámítható legmagasabb fogyasztói árak 1 literes palackokban községekben 36 fillér, városokban 38 fillér. Félliteres palackban községekben 18 fillér, városokban 19 fillér. (MTI)

A démoni szépségű 3500 éves Amonka egyiptomi hercegnő múmiájának különös története

Az Európába hozott egyiptomi múmiák — evezreddekekkel ezelőtt behajszamozott holttestek — rejtélye évtizedek óta izgatja az egész világ tudományos körét. Meglejtőhettelemnek látszó titkok ovezte ezeket az evezredes holttesteket, akikről a legbabonásabb hiedelmek kerültek forgalomba. Való tény, hogy mindazok, akik múmiák kiasásával, kezelésével foglalkoztak, többé-kevésbé rövidesen elpusztultak, vagy legalább is gyógyíthatatlan betegségeket szereztek. Jól emlékszünk még lord Carnarvon angol régész esztére. Ez az ember Tu-Tank-Amon hajdani fáraó múmiáját hozta napvilágra s azt, hogy biztonságba helyezte, a múmiát a múmiában, tragikus körülmények között hirtelen meghalt. Sorjában pusztultak mindazok, akik a múmia közelében dolgoztak s ezt a tömeghalálózást még a tudósok is annak a szörnyű atoknak tulajdonították, amit a fáraók temetkezési helyük ajtajára véstettek, bizonyára elijesztésük számára, akik nyugalmukat készütek megbolygatni.

Egy Angliába szállított múmiával kapcsolatban

most kiderült egy mélyeséges titok. Haromezerötíz évvel ezelőtt élt szepasszony földi maradványai derítették világosságot a rejtélyre, aminek következtében bizonyára ovatosabban nyulnak majd az egyiptológusok ezekhez a nagy halottakhoz.

Néhány évvel ezelőtt történt, hogy a British Muzeum pincebolyozata beomlott s a fölötte lévő portálakból a portás és annak felesége a történelmek közé zuhant, ahol mind a ketten halálukat lelték. Holttestüket ott találták meg Amonka egyiptomi hercegnő hirtelt és esztendőktől óta pincefogságra ítélt múmiája mellett. A 3500 esztendőös démoni szépségű hercegnő még most is csodálatos arányos arcára kövek és téglák hulltak és teljesen összezúzták az egész testét. Pedig aki ebbe az arca nézett az idők folyamán, megmagyarázhatatlan okból elpusztult.

Amonka hercegnő, mint azt a múmia mellett megtalált papiruszok is igazolják, nem tartozott a legerkölcsebb holgyek közé s talán éppen ezért temették el azon az egyiptomi vidéken, amely hirtelt a hatalmas viharok dúlása miatt. Sok karaván fekszik ott, melyen a homok alatt, s a környező vidék nepe babonás legendák rabja. Azt vallotta ugyanis, hogy hirtelt támadó szélvész Amonka kisasszony bolygó lelkevel azonos.

A múmiát 1864-ben találták meg az arabok, akik alig, hogy eladták a holttestet, szörnyű kínok között haltak el. Szívgyörcsiket nem lehetett meggyógyítani. Két szolgáló, akik a múmiát az arabok lakására vitték, ugyancsak azonos tünetomák között szállottak sirba. Ezután a múmia egy Day János nevű angol műgyűjtő birtokába került. Ezt az embert alig egy hét múlva holtan találták meg a múmia mellett. Ugyancsak szívgyörcsők végeztek vele.

1907-ben a szép hercegnő a British Muzeumba került, ahol megfelelő vizsgálat után 1911-ben állították a nyilvánosság elé. Ezzel el is kezdődött a hajdani szépség büntetteinek sorozata. Fényképeztek, akik közel merészkedtek hozzá, sorra megbetegedtek és meghaltak. Az a

tudós, aki a múmiát a múzeum részére atvette, valamint azok is, akik röntgenézték, vagy bármit is foglalkoztak vele, egytől-egyig elpusztultak.

Kodós Albion fia ezeket az követelték, semmisítse meg a múzeum Amonka önagsága emberrele éhes múmiáját. Ez ellen azonban váltig tiltakoztak a régészek és orvosok, akik mégis csak kíváncsiak voltak arra, miképp és mivel gyilkol a régi halott? Végül is a hercegnőt letették a múzeum pincéjébe, de ott sem volt nyugodalma. Kitchener lord, volt angol miniszterelnök is meglátogatta a hercegnőt új otthonában, aztán hajóra szállt és legelső útja alkalmával elsüllyedt.

Pincefogságában a múmia nem gyilkolt többé. Míg végül is utolsó áldozatait is szerencsésen atvitte a világvilágra a már említett pincefalomás következtében. Fust Edward, a poruljart portás hatalmas termetű, makkégszűcses, háborút viselt ember volt, aki annakidején a múmiát feleségével együtt levitte a pincébe. Amonka hercegnő ezeket is megbosszulta, de ezúttal ő maga is rosszul járt.

A darabokra tört múmia száraz, zörgő csontjait gázalareos emberek szedték össze és adták egyik leghevesebb londoni laboratóriumnak, amely cebül tüzte ki, hogy megjelje a haromezer éves rejtélyt. Azok a kőműves munkások azonban, akik a pincebolyozat kijávitásával a múmia elszállítását után foglalkoztak, egytől-egyig valami járványos betegségre estek s legtobbjuk a legnyomorúságosabb módon elpusztultak.

Mivel viszont a gázalareos csontszedők egészségesek maradtak, magától értetődőnek látszott, hogy a tömeggyilkos hercegnő közelében tartózkodókat azok lélekében át fertőzhetette meg s most már a vegyészekkel társult orvosok ezen a nyomon indultak el. Munkájuk, amit hirteltlen ovatosággal és alaposan végeztek, meg is hozta a várt eredményt.

A tudósok a múmia belsejéből egész tömeg olyan bacillust tenyészettek ki, amiket a ma élő emberiség már nem is ismer. Tudjuk hogy vannak bacillusok, melyek száz és százezer évig is élnek meg akkor is, ha életközelményük nem alakulnak kedvükre, mi sem természetesebb tehát, hogy a három és félezer év, ami a csodálatos hercegnő elmúlása óta eltelt, nem számít időnek az ilyen mikrobák életében.

A kitenyészett bacillusokat számtalan variációban tenyészítették ki természetesen állatokon. Ezek úgy pusztultak, mint a legyek. Nyilvánvaló tehát, hogy a hercegnő és társai közelében dolgozó embereket nem a fáraók átka, sem egyéb, a fantázia birodalmába tartozó beavatkozások öltek meg, hanem egyszerűen az a körülmény, hogy a régi egyiptomiak vagy valami olyan anyagot használtak halottaik behajszamozásához, ami később mérgező folyamatba ment át, vagy pedig, ami még valószínűbb, készakarva mérgezték meg halottaikat ezekkel a szerekkel, az általuk még nem ismert bacillustenyésztetekkel. A régi egyiptomiak műveltsége ezt egyáltalában nem zárja ki hiszen orvosait világhírűek voltak s feltétlenül ismerték azokat a tudományágakat, melyekbe ezek az ügyek is bele tartoznak.

Te hangulokban
süt és főz,
a kritikus napokon is,
hála a
Pyramidon
TABLETTÁKNAK

A tudás tehát elemi erővel robbantott szét egy újabb babonát, maga a tömeggyilkos hercegnő pedig, ez a három és fél ezer éves démon, végre megérdemelt helyere jutott: elégették.

Befejeződtek a magyar-bolgar kereskedelmi tárgyalások

Szofia, július 15. (MTI) Szofiában lefolyt magyar-bolgar kereskedelmi tárgyalások szerdán befejeződtek. A megbeszélések 8 napon keresztül a legszélyesebb légkörben folytak le. A két ország küldöttsége között teljes megállapodás jött létre az 1943-44. évi kontingens tekintetében, amelyek mintegy 50 százalékkal lesznek magasabbak a tavalyiaknál. Magyarországon a jövőben nagyobb mennyiségű gyógyszert fog szállítani Bulgáriának és cserében több dohányt és nyersarut fog tőle kapni. Bolgar részről előkészületeket fognak tenni, hogy a fémipari árak és mezőgazdasági gépek ellenében minél több ércet szállítsanak Magyarországnak. A magyar küldöttség tagjai esztörtökön este indulnak vissza Budapestre.

A szicíliai partraszállásnál megrongálódott angol hajók Gibráltárba érkeztek

Lalinea, július 15. (Stefanu) Lalineában úgy értesülnek, hogy bombaktól és torpedóktól megrongált hadihajók és kereskedelmi hajók érkeztek Gibráltárba. A hajók a szicíliai első partraszállási műveletekben vettek részt. (MTI)

Angliai francia bombázók is részt vettek a francia terület elleni támadásban

London, július 15. (Bud. Tud.) Hivatalos londoni jelentés szerint a július 14-i francia nemzeti ünnep napján első ízben vett részt angliai francia bombázó raj a francia terület elleni támadásban. A francia repülőgépek Aberville repülőterét támadták.

Giraud Londonba utazik

Amsterdam, július 15. Mint az angol hírszolgálati iroda jelenté, Giraud a közeljövőben Londonba utazik, hogy ott fontos megbeszéléseket folytasson. (MTI)

Finnországban csak egyfajta cigarettát gyártanak

Helsinki, július 15. (MTI) Finnországban azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a dohányarut egységesítik, illetve csak egy fajta cigarettát gyártanak.

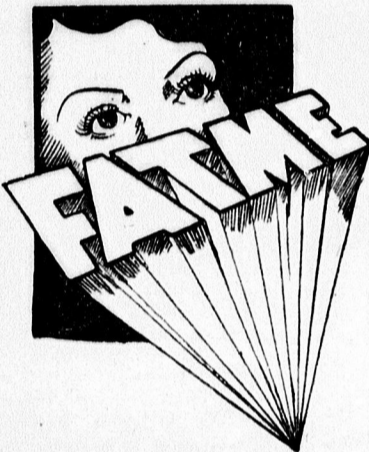
Országos nyomdászipari kongresszus és kiállítás lesz

A nyomdász-szakosztály Szabó Kálmán elnöklésével ülést tartott melyen megjelent Arany Károly, a Vidéki Nyomdász-szakosztály titkára és bejelentette, hogy július 25-én Szombathelyen az iparos székház nagy termében országos nyomdászipari kiállítást rendeznek. Ezt Bornemisza Géza iparügyi miniszter nyitja meg. — Ugyaneznap nyomdászipari kongresszus is lesz, amelyen szintén részt vesz az iparügyi miniszter is.

nézzé meg
ha még nem látta,
mert ez csak

1-szer van
a világon

a titkok királynője
mindent tud és megmond.
és a 15 világvárosi
attrakciót.

Előadások pont 4 és pont fél 8
órákor kezdődnek. Vasárnap és
ünnepnap 3 előadás 3, 5 és fél 8
órákor.

Jegyelővétel 9-től 1-ig és 3 órától
a cirkusz pénztáránál.
Telefonrendelés: 22-80.

Vígyszínház mozgó

MA ELŐSZÖR a legnagyobb
magyar operettsiker:

A régi nyár

Honthy Hanna, Simor Erzsi,
Szilassy, Csontos, Maklár, Vaszary a főszerepekben.
Előadások: 1/25, 1/27 és 1/29.

Apolló filmszínház

Előadások fél 5, fél 7 és fél 9

„TILOS A SZERELEM”

A legkedvesebb magyar
vígjáték. A főszerepekben:
Kelemen Éva, V. Gózmány,
Vaszary, Somogyi Nusi,
Pethes S., Halassy Mariska
és Halmay.

Hun-ária Filmszínház

MA UTOLJARA!

Egy regényes szerelem
története.

„ILLUZIÓ”

Főszereplők: Brigitte Hor-
ney és Johannes Heesters.
Előadások: fél 5, fél 7 és
fél 9 órákor.

A városokban 25 százalékkal emelik a mozihelyárakat

A helyáremelést augusztus 1-ig végre kell hajtani

Kormányrendelet jelent meg arról, hogy az ország területén a mozik helyárait emelni kell. A rendeletet augusztus 1-ig végre kell hajtani.

A rendelet értelmében a mozi-helyárakat a júliusban érvényben levő helyárhoz viszonyítva úgy kell emelni, hogy az egyes jegy-csoportok árát legfeljebb 25 száza-

lékkal emelhetik fel. A községekben és falvakban az emelést úgy kell végrehajtani, hogy az emelés az 50 százalékot ne haladja meg.

A belügyminiszter rendelete foglalkozik a filmkölcsonzási díjak után szedett járulékok megszüntetésével, valamint a filmszínházak hasznosításával kapcsolatos jogszabályokkal.

Székely tengerszemek csillognak Jula szemében...

Írta: HANK ISS JANOS

Új feladatomra azzal kellett előkészülnöm, hogy bejártam az országot és személyes kapcsolatba léptem a népművelés irányítóival. Voltam keleten és délen, északon és nyugaton. Lehajtott fejjel léptem be meghatóan küszködő népfőiskolák alacsony ajtaján és elgondolkodva szemléltem a nagy építész félbenmaradt, befejezés után kiáltó kultúrházát. Résztvettem Hetényi Rezső pompás falubemutatóján és a tőrjei műkedvelők megrázó drámaelőadásán. Remegő kézzel futottam végig a sokszó orgona klaviraturáján a legmélyebb hangoktól a legégiebbekig.

Szinte minden nap utaztam. Fáradtságos, de gyönyörűséges út volt ez. És közben fölfedeztem a dajkát. Jutalom volt-e ez vagy jelképes intés?

Édesanyám Dunántúlról származott. Abban az időben mindenki „csunyanak” tartotta a dunántúli száj kontrasztos kiértését. Ennek ellensúlyozására hozott székely dajkát. De ez csak az egyik ok volt. A másik: a székely lányok testi-lelki tisztasága, csöndes, póznélküli hűsége, természetes beleolvadása a családba.

Így került hozzánk Jula. — Csöndes, szelíd, anyai lelkű lány. Okos, de nem okoskodó. Tele fantáziával, de nem képződmű. Úgyes, de nem büvészkedő. Méltó segítségére édesanyámnak, akiből áradt a nevelői lélek.

Így nevelkedtem székely dajka meséin, székely ész jól követett, bár nem egyszer kanyargó utain. Nagyon szerettem Julát és szerette mindenki. Amikor később Benedek Elek meséi végkép rászoktattak, hogy Székelyországban kell keresni tündérországot, de a magyar föld tökéletes mintáját is, mindezt természetesnek találtam. Zokszó és sértődés nélkül fogadtam el, hogy Jula földje a magyar világ közepé.

Csak azért ment el tőlünk, mert férjhez ment. Aztán jött az első háború, az összeomlás és irtózatosszaka-dék hasadt a jelen s múlt közé. Jula komoly, szép arca messziről nézett ránk, véghetetlen messziről.

Amikor a rádiót feltalálták, talán azért is örültem olyan nagyon, mert vágyam átszállhatott a határokon. Beszélhettem székelyekhez, köztük — ki tudja — talán Julához is... De édesanyám meghalt és nem volt kitől megkérdeznem, pontosan merre irányuljon gondolatom.

Az ideai nagy úton mindenütt gyermekkoromat is kerestem. Az udvarhelyi tanfolyam megnyitására arra kértem a mindenünnen összesereglett tanítókat, tanítónőket, segítsenek le-törleszteni adósságomat Jula iránt. Adjanak valamit a székely népként abból, amit én tőle kaptam...

Biztos vagyok, hogy segítenek is.

De közben történt valami. — Mig én a légkörben és a tömeg-

ben kerestem őt, Jula ott volt Udvarhelyen férjével és hat gyermekével. És mire hazaértem, az íróasztalomon ott felelt K. Margit levele, szép, kaligrafikus írással, okos és melegeztető sorokkal. Olyan boldogság is volt megtudni, hogy nem felejtettek el, hogy hallgattak a rádióban, hogy vonzza őket az irodalom. Tanítanak és ipart űznek, hatnak és haladnak Jula gyermekei. És most előttem a levél és kihullanak belőle a fényképek. Csinos és lelkes arcok: munka és fiatal-ság néz reám. És ott van Jula fényképe is, látom okos és mégis meleg szemét, ami nem öregedett, nem öregedhetett meg. Nekem ma is benne csillog minden székely tengerszem, majdnem székely mese arany-szála. Ajkám megérinti a képet. Édesanyámról gondolkodom.

Jutalmat kaptam. És tanul-ságot is. Hat gyermeket nevelt Jula rajunk kívül és olyan hitet beléjük, amit nem rendíthet-tett meg húsz év kísértő kinja. Könnyen fonódik kezünk a mienkbe.

Az emlékezés meghat. De ez a tanulság könnyes boldogsággal tölt el. Amilyet semmiféle siker, még a legnagyobb reform sem adhatna meg. A székely anyák legyőzhetetlen magyar nemzede-keket nevelnek.

Időszerű kislexikon

Catania. A szicíliai harcok színtere most lassan a sziget második legnagyobb városa, Catania felé közeledik, amelynek 220.000 lakosa van és amely egyik legfontosabb átrakódóhelye a szicíliai tengerpartnak, egyúttal pedig Olaszország egyik legszebb barokkstílusú városa. Az egész város lávakötő talajon épült. Az utcák kövezete és a házak építőanyaga túlnyomórészt lávából áll. Egyetlen olasz várost sem öntött el olyan gyakran a láva, mint Cataniát. A várost újból és újból fel kellett építeni a romokból. Utoljára 1693-ban pusztult el és azóta a város képe nagyjábanve nem változott. Cataniában a légvédelmi fedezékeket is az Etna kihűlt lávájának kőzetébe vájták bele.

Augusta és Catania között a partmenti országút mentén Bruccoli falucska következik Augusta után. Bruccolinak nem egészen ezer lakosa van.

A német-svéd árucser-forgalomról tárgyalnak Stockholmban

Stockholm, július 15. A német és svéd kormányküldöttség július 5-től 14-ig Stockholmban ülést tartott. Ez alkalommal az 1943. év első felének eredményeiről megállapították, hogy a német-svéd árucserforgalom ebben az időben nagyon kielégítően fejlődött és az előző évi első felév eredményeit jelentős mértékben felülmuta. Az 1943. év második felének árucserforgalmában egyértelműen jött létre.

— Lelőpták a fejről a kalapot Bánfi Károly szegedi lakosnak mi-alatt aludt.

„Az orosz kolosszus Európát fenyegető állandó lidércnyomást jelentett”

Az orosz bolsevizmus ellen, címen jelent meg a napokban magyar nyelven is *Roberto Susternek*, a Stefani Iroda főszerkesztőjének érdekes könyve. Az olasz közíró a bolsevizmus sikerreit Oroszország történetének sajátságos voltában keresi. Az orosz nép mindig két világot: Európa és Ázsia között ingadozott és az orosz kolosszus Európát fenyegető, állandó lidércnyomást jelentett mindenkor a többi nemzet számára. A cári uralom eredendő hibáiban kereshetjük azokat az adottságokat, amelyek Lenin számára olyan hatásosan előkészítették a talajt. Lenin eszméi forradalmát csakhamar felváltotta Sztalin önkényuralma. A műveletlen Sztalin Oroszországot is a maga alacsony szellemi síkjára süllyesztette és fokozatosan kifejlesztette. Suster éles szemmel tudta a rendelkezésre álló hatalmas anyagból a jellemzőt és lényegest kiválasztani és rámutat arra az élethál harcra, amit a bolsevizmus az évszázados európai kultúra ellen indított, amely kultúrának hozzá hasonló másik legnagyobb ellenségét Amerika képviseli saját gazdaságának elvakultságában.

A debreceni sütőiparosok megvendégelik a szórvány gyermekeket

Dr. Fazakas Sándor egyetemi tanár, Hargitavárja jelképes székelyközség főbírája arra kérte a nemes tettekben és áldozatkészségben példamutatóan mindig előjáró sütőipari szakosztályt, hogy a Debrecenben nyaraló székely gyermekeket, akik a szórvány vidékekről jöttek, vendégelje meg. A szakosztály Galamb Ferenc javaslatára egyhangulag elhatározta, hogy 21-én szerdán délután 5 órakor testületleg kimegy a Nagyerdőre, s meglátogatja a kis magyarok csoportját és egyúttal megvendégelik őket.

— 30 százalékkal csökkent az amerikai aranytermelés. Stockholm jelentés szerint az Egyesült Államok aranytermelése az előző évhez viszonyítva 1942-ben 38 százalékkal 3.36 millió unciára esett vissza. Értékszerűleg az aranytermelés az 1941. évi 206 millió dollárról 126.6 millió dollárra csökkent.

A 42-es és 36-os bizottság ülése

Jövő szerdán, 21-én, délelőtt 11 órákor a képviselőház miniszterelnöki tanácstermében ülést tart a 42-es országos bizottság. Az ülés napirendjén két földművelésügyi vonatkozású kormányrendelet szerepel. Az egyik a földművelésügyi igazgatás gyorsításáról és szakszerűségének biztosításáról, a másik a rendkívül belvizek levezetésére készített ideiglenes vízevezetők állandósítására megállapított határidők módosításáról szól. A jövő héten a 36-os országos bizottság ülést tart.

Német élelmiszerszállítások Horvátországnak

A kenyérellátás biztosítására az új termés betakarításáig Horvátországnak tetemes mennyiségű behozatalra van szüksége, melyet Németország, illetve a cseh protektorátus már le is bonyolított. Miután a német birodalom 1942-ben már kerekén 200 ezer tonna élelmiszerrel segítette ki Horvátországot, 1943-ban először 40.000 tonna burgonyát, 19.000 tonna cukrot és 6 ezer tonna vetőmagot, majd további 5000 tonna burgonyát, 2500 tonna cukrot és 18.350 tonna gabonát és lisztet szállított. Ezekhez a juttatásokhoz járulnak most az említett szállítások. Horvátország viszonzásul aszaltiszlivát szállított Németországnak.

FILM

„AZ APOLLÓ mozgószínház a „TILOS A SZERELEM” c. érdekes fordulatos, kitérően szórakoztató magyar filmet mutatta be nagy sikerrel. A főszerepben új filmszínésznő debütál, Kelemen Éva személyében jól, sok tehetséggel. Rajta kívül v. Gózmány, Maklár, Somogyi Nusi, Vaszary, Pethes és Halassy játszó a főszerepeket. A bemutatott ösztinte siker jegyében folyt le. A kísérő műsor is nagyon érdekes.

„ILLUZIÓ” címen igen érdekes német filmet játszik a HUNGÁRIA. Témája a szerelem küzdelme a művészi ambíciókkal és a művészi karrierrel. A küzdelemből itt a művészet kerül ki győztesen s a szerelem illuzióvá foszlik. A két főszereplő Brigitte Horney és Johannes Heesters igen jól alakítottak. A darab rendezése jó, a felvételek szépek. A kísérő műsor is nagyon érdekes.

Tomboló sikere volt

G ö n d ö r

TIP-TOP 1943.

Revütársulatának

megnyitó díszelőadás

G y ő z ő d j ö n
meg Ön is róla!

Naponta fél 8 órákor,
vasár- és ünnepnap
2 előadás: d. u. 4 és
este fél 8 órákor.

Ajánlatos jegyekről előre gondoskodni
Telefon: 29—19.

Haditudósító-kiállítás lesz Nagyváradon július 17-25-ig

Debrecen város is kérje a kiállítás megrendezését

Nagyváradon július 17-25-ig rendezik meg a haditudósító-kiállítást ugyanazzal az anyaggal, mely a budapesti Vigadóban tízezrek előtt került bemutatásra.

A hatalmas és élményteljes anyagban érdekes és értékes sajtótörténeti dokumentumok kerülnek napvilágra. Láthatja a közönség a sajtótudósítás és fotóriporterek harctéri munkáját, a filmek felszerelését, az általuk készített filmfelvételeket másfélórás előadás keretében pergetik le. De a kiállítás gazdag anyagában helyet foglal a haditudósító festők, szobrászok alkotásai is, melyeknek tárgyát a harctéri élmények adják.

Közvetítés lesz a frontról saját stúdió-berendezéssel. — Bemutatják a haditudósító alaku-

latok mozgófelszerelését és berendezését is. Nagyvárad közönségének tehát módjában lesz az ország más városai és a főváros után megtekinteni a haditudósító-kiállítás gazdag és hatalmas anyagát.

Nemzeti szempontból és a katonai szellem ébrentartására nagyjelentőségű a haditudósító-kiállítás. Fontos lenne tehát, hogy Debrecen városában is megrendezzék a debreceni közönség is megtekinthessen annak nemes cél szolgálatában összeállított, érdekes és gazdag anyagát. A város vezetősége bizonyára megtalálja a módját, hogy megkeresse ebben az ügyben az illetékeseket és lehetővé tegye a debreceni közönség számára is a haditudósító-kiállítás megtekintését.

A 2305 méteres Horthy-csúcsra 500 turista állítja fel a vaskeresztet

Az ország legmagasabb pontján, a 2305 méteres Horthy csúcsra István király napjára nagy vaskeresztet állítanak fel. A rendkívül meredek csúcsra igen komoly feladatot jelent a vaskereszt alkotásának felszállítása és a kereszt alapzatának elkészítése.

A hóviháros csúcsra nem lehet sokáig tartózkodni és ezért azok a turisták, akik az építést végzik, a Mosolygó tónál rendezik be a sátorlábort és onnan mennek mindennap a 600 méteres meredek fal megmászása után a munkahelyre. Előbb kivésik a kereszt alapzatát, elkészítik a betonozást és csak azután szállítják fel és állítják össze a három méteres, kovácsolt vaslemezekből készült keresztet, melynek 40 centiméteres darabjait ötszáz turista szállítja fel a csúcsra.

zük be a sátorlábort és onnan mennek mindennap a 600 méteres meredek fal megmászása után a munkahelyre. Előbb kivésik a kereszt alapzatát, elkészítik a betonozást és csak azután szállítják fel és állítják össze a három méteres, kovácsolt vaslemezekből készült keresztet, melynek 40 centiméteres darabjait ötszáz turista szállítja fel a csúcsra.

A dinamit feltalálója Béke alapítványt tett

Negyvenhárom esztendővel ezelőtt királyi dekrétum alapján megalakult a Nobel alapítvány

Nobel vagyona, — aki a dinamitot, a füst nélküli löport és a robbanó gelatint és sok más vegyszert talált fel — elhunytakor 31 millió svéd koronát tett ki, mely összeg időközben 50 millió koronára szaporodott.

Dr Nobel Alfréd, az emberiség nagy jótévedője 64 éves korában, 1896-ban San Remóban hunyt el. Csak több évig tartó hosszas tárgyalások után sikerült az elhunyt végrendeletét érvényesíteni. E célból az 1900 június 28-i királyi dekrétum alapján megalakult a Nobel-alapítvány, melynek élén a svéd király áll. E dekrétum alapján létesített alapítvány óriási vagyonnal rendelkezik, mely lehetőséget nyújt a nagy emberbarát utolsó akaratának érvényesítésére. Évenként öt díjat osztanak ki. A fizika és kémia tudományos díjak hovatétele tekintetében a Svéd Tudományos Akadémia dönt. A fiziológia, illetve az orvosi-tudományos díjak kiosztásának ügye a stockholmi Károly-intézet hatáskörébe tartozik. A Nobel-irodalmi díjat a Svéd Irodalmi Akadémia osztja ki, a Nobel-békedíj ügyében azonban az oslói norvég parlament mellett működő Nobel-bizottság dönt.

A díjkiosztó bizottságok tagjait a társaság alapszabályai szerint jelölik ki. Csak néhány tudományos alakulatnak áll jogában a díjkiosztásra megfelelő egyéneket kijelölni. Ezen tudományos alakulatokhoz tartoznak Svédország, Norvégia, Dánia és Finnország összes főiskolai és tudományos intézetei, továbbá a spanyol akadémia, valamint más tudományos akadémiák irodalomtörténeti kara. A Nobel-békedíjra jelölési joggal bírnak a hágai nemzetközi döntőbíró, a permanens nemzetközi békehivatal és a nemzetközi jogi intézet tagjai. Azon intézmények, amelyek

döntő jelentőséggel bírnak a díjak megítélésében, elsősorban megemlítendő a stockholmi svéd Tudományos Akadémia, melyet 1739-ben alapítottak és amely száz svéd és 75 külföldi tagból áll. A másik tudományos intézmény a Svéd Akadémia, mely 1876 óta áll fenn, a svéd nyelv tisztaságára ügyel és svéd szótár kiadásával foglalkozik. — Ezen tudományos intézmény csak 18 tagot számlál. A harmadik döntő joggal bíró tudományos alakulat a stockholmi Károly-intézet, mely mint orvosi főiskola, egyenrangú az upsalai és lund tudományegyetemek orvostudományi karával.

A fizika és irodalmi díjakat ezidén már odaítélték, a kémiai és orvostudományi díjakat azonban — megfelelő munkák híján — ez évben nem osztják ki. E díjakat csak a jövő esztendőben adják ki.

A Nobel-díjak kiosztása minden esztendő december havának 10. napján megy végbe Stockholmban, a királyi család, diplomáciai testületek és a szellemi, irodalmi és politikai élet vezetőegységének részvételével. A Nobel-díjasoknak a király személyesen nyújtja át a díszlevelet, érmet és csekket. A kitüntetettek legkésőbb hat hónap múlva kötelesek Stockholmban felolvasás keretében ismertetni a díjazott munkájukat. A békedíj nyertesek azonban felolvasásukat Oslóban kötelesek megtartani.

DEBRECZEN 5. OLDAL 1943. VII. 16.

A hadirokkantak nevével visszaélló árdragító társaságot leplezett le a debreceni rendőrség

A debreceni rendőrség nyomozást indított bizalmas bejelentés alapján Bonnár Ferenc nevű fodorász-géd ellen, aki a hadirokkantak és vakok nevében árusít keféket, holott erre nem volt engedélye. Lakásán házkutatást tartottak és megtalálták a keféket, melynek hátrára volt nyomtatva: „Pártoljuk a hadirokkantak és vakok készítményeit.” Megtalálták a bélyegzőt is, mely a felírás nyomtatására szolgált.

Bonnár kihallgatása során kiderült, hogy a bélyegzőt és tippet Kohn Pál nevű debreceni ügyvéd-től kapta, akinek egyidőben volt engedélye a hadirokkantak és vakok gyártmányainak árusítására, ezt azonban később megvonták tőle. Ezután sem hagyott fel azonban a jól jövedelmező üzlettel, debreceni kefésektől vásárolt nagyobb mennyiségű árut és azt bélyegzővel ellátva, 100-150 százalékos árdragítást követett el a nemes cél ürügye alatt.

Az üzlet virágzott, azonban közben Kohnt behívták munkaszolgálatra. Ekkor Bonnár Ferenc, akivel akkoriban ismerkedett meg, hagyta az üzemet, mely állt pár keféből és a bélyegzőből, azzal, hogy a nyereségen osztozók megfeleségével. Bonnár is szépen keresett, havi 500 pengő tiszta jövedelmet is hozott az árusítás, mire megunta az osztozkodást Kohn-nal és saját felelősségre kezdte folytatni az üzletet. Hamarosan rajtavesztett azonban, a rendőrség leleplezte a hadirokkantak és vakok nevében árdragítással árusító társaságot és megindul ellenük az eljárás.

600 pengőt „keresett” egy nap alatt egy bejárónő

Ismeretlen 20 év körüli nő ellen tett feljelentést Szatmári Kálmán, adótitizt neje, Nyíl-utca 44. szám alatti lakos. Az ismeretlen nő kőrmönfont csalással mintegy 600 pengő erejéig megkárosította. Elmondotta, hogy az elmúlt napon az egyik főutcai üzletben megfogadott egy húsz év körüli leányt bejárónőnek. A leány megbízhatónak látszott s ezért az egyezés létrejöttével megindult vele hazafelé, hogy megmutassa, hova kell bejárnia. Útközben elhaladtak a Délibáb varroda előtt s itt Szatmáriné felkérte a leányt a varrodába, hogy érdeklődjön meg, nincsenek-e kézen a számára varrotholmi. A leány azzal tért vissza, hogy a holmik még nincsenek kézen. Mikor hazaérkeztek, a leány kérte új asszonyát, hogy csak másnap kezdhesse meg a munkát, mert még sok elintéznivalója van. Az asszony beleegyezett.

Másnap a leány nem jelentkezett, sőt, mikor Szatmáriné érdeklődni felment a Délibáb varrodába, itt kijelentették, hogy egy húsz év körüli leány elvitte a már elkészített holmikát. Szatmáriné azonnal a rendőrségre sietett s megtette a feljelentést a család leány ellen. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Újabb területet kapott Bulgária az Ochrida-tó vidékén. Tizenegy községet csatoltak ez alkalommal bolgárokhöz, ahova csütörtök reggel vonult be a bolgár katonaság.

Ez is igazság

Irta: BIBÓ LAJOS.

Az illető most így beszél:

— Huszonnyolc éves voltam, amikor diplomámat a zsebemben megnyitottam az irodámat. Nem volt valami fényes és előkelő helyiség, de a három székkel, asztallal, fogással stb. ellátott előszoba, a kevéssel tisztább dolgozó nyílcsaválóan tanúsította, hogy a szerény üzem ügyvédi iroda és azt a celt szolgálja, hogy ügyfeleket fogadhassanak. A firmam is ott díszelgett a kapubejárát oldalfalán, mindez azonban nem bizonyult elegendőnek ahhoz, hogy bárki is igénybe próbálja venni a segítségemet. Két esztendőig bírtam fél és megbízatás nélkül akkor belátva, hogy mint ügyvéd ebben az életben nem számíthatok egyetlen fillér keresetre sem, egy szép napon becsuktam a boltot. Volt még kevéske pénzem, hát nekitaltam, hogy mint muzsikuszikus próbáljam megalapítani a szerencsém. Véletlenül egész sereg hangszeren játszó, bandát kanyarítottam hát magam köre, tanultunk három hónapig, akkor megállapodtunk egy kávéház tulajdonossal és nyomban utána bemutatkoztunk. Komoly zenészek voltunk valamennyien és minthátr az első estén számottevő sikert arattunk. Két hét múlva beült a mennykő. A tulajdonos elvesztett egy örökösödési pert és ebben két perc alatt tönkrement. Bennünket kifizettek és kivágtak a kávéházból. Nem történt semmi. Harmadnapra rá új helyen muzsikáltunk. Tíz napig, amikor ugyan is a kávéstól megvonták az italmérséti engedélyt és mi, a banda, ezáltal fillér nélkül ismét kint állottunk az utcán. Fél év leforgása alatt még négy másik helyen állottam ki esténként a dobgyóra és fél év után megint indulhattam, hogy hol kösszem a lovamat. Ahova ugyanis bettettem a lábamat, ott csodálatos véletlenként mindig történt valami, ami rombadöntötte körülöttnk a világot. Letettem a hegedűt és két hónap múlva büszke reklámok hirdették, hogy ingatlanforgalmi irodámban minden szép és jó kapható. Másfél évig forgalmaztam a világ minden elképzeltelhetetlen ingatlant és ezalatt az idő alatt egy tizenkétszemélyes istállóit sikerült mindössze A. megbízásából B.-nek eladnom. A bűntény, amelybe A. megbízás-

sából ártatlanul belekeveredtem, kerekén két évig tartott és nem a becsületességem, hanem a jószerelességem mentett meg a börtöntől.

— Őt másik vállalkozásba becsajtkoztam meg, amelyekhez valamicskét értemmel és amikor — ideszámítva a három előzőt is — valamennyivel csúfosan megbuktam, kinyitottam a fiókomat, kivettem a revolveremet, hogy panasz és sértődöttség nélkül jobbeljém magamat. Ez sem sikerült. Egyik barátom az utolsó pillanatban lefogta a karomat.

— Várj Sándor — mondotta. — Eddig kilenc fajta dologgal kísérleteztél. Valamennyihez kinyitottad valamit. Tégy meg egy utolsó próbát. Vagy neki egy olyan vállalkozásnak, amelynek jóformán a nevével sem tudod. — Rendben van — feleltem. — Megfogadom a tanácsodat. Végéreményekben semmit sem közeledek. Nem történhetik más, minthogy tízedszer is megbukom.

— Nézz rám, Milliomos nem lehet nálad elegánsabb. Tizenöt kilót híztam. Gyomorjékelyem meggyógyult, ezalatt félórával váltottam strandbaterlet és augusztusban lesz az esküvőm. Ötven éves koromra, közel húsz esztendői vergődés, nélkülözés és szenvedés után, annyi munka, csalódás és neveléses kitartás után, földadva elvet, meggyőződést és hitet, megkerülve és kijátszva a törvényt, kicsit becsületlenül, meglegedett, nagyjövedelmű és félig-meddig boldog ember vagyok.

— Nos? Halljuk?

— Tessék. Itt a névjegyem, rajta a címem. Amint látod, a belváros egyik legelőkelőbb utcájának legszebb palotájában lakom. Négy fényűzően berendezett szobában. Takarékbetétem kettőszáz ezer pengő, napi bevétel 250-400 pengő között ingadozik. Azért ilyen kevés, mert szegyetek többet keresni. Szóval arra vagy kíváncsi, mit azók, amikhez még csak nem is konyitok és amit mellesleg világletelemben utáltam. Elárulom. Léleklátó és jós vagyok. Keress föl a rendelőmben: nézd meg, kiket fogadok, hallgasd meg, mi csoda horoszkópokat adok és utána nyilatkozhatsz. Hol a hiba ebben a mi világunkban.

Bensőséges ünnepségen adták át Szabó L. Gábor rendőrfőtörzsörmesternek a Tiszántúli Madárvédő Egyesület ajándékát

A Tiszántúli Madárvédő Egyesület elnöksége csütörtökön délelőtt bensőséges ünnepség keretében nyújtotta át a debreceni rendőrség egyik derék rendőrének, Szabó L. Gábor főtörzsörmesternek a Madárvédő Egyesület oklevelét és ajándékát. Az ünnepségen a rendőrség vezetőin kívül jelen voltak a szabadőrök is.

Az ünnepséget Szabó L. Gábor rendőrfőtörzsörmesternek a Madárvédő Egyesület elnöke vezette be meleg szavakkal, hangoztatva, hogy a mai háborús időkben sem méltatlan dolog az állatok és növények életével foglalkozni s megjutalmazni azokat, akik különös gondot viselnek rájuk.

Ezután dr. Nagy Jenő ügyvezető elnök ismertette a rendőrség előtt a madárvédelem lényegét, annak anyagi és erkölcsi jelentőségét. Hangoztatta, hogy a debreceni rendőrség különösen szép eredményeket ért el már a múltban is a madár-és növényvédelem terén. Erről meggyőződhetünk több ízben is a múltban s ennek a bizonyítéka ez a mostani kis ünnepély is, melyen a debreceni rendőrség egyik sok érdemet szerzett tagját akarják éppen megjutalmazni azért, mert hivatali kötelességén túl is szívén viselte az állatok és növények sorsát. Beszéde végzetével átnyújtotta Szabó L. Gábor rendőrfőtörzsörmesternek az elismerő oklevelet és a Madárvédelmi Egyesület ajándékát, egy asztali ébresztő órát.

Szabó Gábor meleg szavakkal köszönte meg az elismerést és

az ajándékot. Izért, hogy a jövőben még inkább törekedni fog az állatok és növények védelmére, nemcsak azért mert ez kötelessége, hanem azért is, mert így díktálja neki ezt a lelkiismerete.

A rendőrség nevében vitéz Boskó Mihály főfelügyelő mondott köszönetet a debreceni rendőrséget ért kitüntetésért és külön megköszönte azt a segítséget, melyet ezekkel az adományokkal a Madárvédő Egyesület a rendőrségnek a növény-és állatvédelem terén nyújt.

Meggyilkolta édesanyját, mert mára akarta íratni vagyonát

Molnár Gyula 22 éves tiszarúdi lakos felesége segítségével megfojtotta a velük együtt lakó 50 éves édesanyját. Az anyagi hiányosság után ruhászerző kötelet hurkoltak az öreg asszony nyakára és egy szegre felakasztották. A csendőrség mindkettőjüket elfogta. Kihallgatásuk során kitért, hogy a gyilkosságot azért követték el, mert özv. Molnár Gyulának két testvérére akarta ráírni.

Az USA nehezen tudja vállalni a felszabadított országok élelmezését

Buenos-Aires, július 15. Sayre államtitkár egy beszédében kijelentette, hogy az Egyesült Államok nem tudnak gondoskodni a felszabadított országok élelmezéséről, különösen az első időben, amely időszak azonban sokáig elhúzódhatik. Valamelyes segítséget azonban mégis fognak küldeni. (MTL)

Gyors kényelmes, könnyű a nyitás

„H O F E R”

konzervnyitóval

Csak „H O F E R” konzervnyitót kérjen. Kapható Tóth Gyula vaskereskedő cégnél.

Forrásvíz fakadt a hálóteremben Torján

Nem mindennapi esemény történt Torján a szanatórium egyik földszinti hálószobájában. A szoba betonpadlózata megrepedezett és az így keletkezett széles hasadékból gyöngyöző kristálytiszta víz tört elő. Mikor a vizet megízlelték, meglepetéssel állapították meg, hogy a szobában fakadt forrás a legtisztább erősen szénsavas borvizet hozza felszínre. A bővizű forrást eldugasztolni nem lehetett s az lassan elárasztással fenyegette az egész szanatóriumot. Ezért a szoba falát kibontották és a forrásvíznek utat engedtek a szobába. A különös természeti esemény nem mindennapi látványa igen sok érdeklődőt csalt a helyszínre.

— **Leleplezték a Studió udvarán** Kozma Miklós mellszobrát. — A Kisfaludy Stróbl Zsigmond által alkotott leleplezési ünnepségen vitéz Keresztes Fischer Ferenc helygyminiszter is jelen volt. Az ünnepi beszédet vitéz Náray Antal, a rádió elnöke mondotta.

— **Kivégezték Baján** a törvénytörő fogházának udvarán Németh Péter börtönostori lakost, aki az elsőítélés ideje alatt löfölgéppel meggyilkolta feleségét és vejét, Szabó Pétert.

— **Géppisztolyos csempészbandát** tett ártalmatlanná a bolgár rendőrség. A csempészek Albániából különböző prémekeket akartak az országba csempészni. Vezérüket Dzsamal Ibrahimovot a küzdelem hevében agyonlőtték.

— **Nyolcvan vagon fát** kapnak a debreceni sütőiparosok, amint arról a Magyar Sütők Országos Szövetsége Galamb Ferencet értesítette. Amilyen sorrendben érkeznek be a vagonok, arányosan kap mindenki 50—50 mázsát.

— **Zsidó istentiszteletek.** A statusquo ante izraelita anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje 7. hó 16—23-ig: Pénteken este a Deák Ferenc utcában 8, a Kápolnási utcában negyed kilenc, szombaton reggel mindkét templomban 7, délelőtt fél 11, délután mindkét templomban félhat, este negyed 10. Köznapi mindkét templomban reggel fél 7, este háromnegyed 9 órakor. Beszéd pénteken este a Deák Ferenc utcában. Rabbitság.

Gyászrovat

Özv. Széplaki Józsefné Nánássy Piroks 57 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a köztemető II. B) ravatalozó termébe. Lakás: Bocskaitér 6. Dankó temetkezés.

Eszenyi Józsefné szül. Kenyeres Róza gyászhaboruitan jelenti, hogy bensőségesen szeretett édesanyja

Kenyeres Károlyné

szül. ÁBELES EMMA e hó 15-én, életének 80. évében elhunyt. Temetése 16-án, délután öt órakor lesz a helybeli zsidó temetőben. Gyászolják még egyetlen szerető nővére: özv. Róka Sándorné, fiverei: Abonyi Ödön és Arthur, sógorai és sógornői, (Részvétlátogatások mellőzését kérjük).

Mély fájdalommal jelentjük, hogy

Lázár Sámuel

88 éves korában, hosszas szenvedés után meghalt. Drága halottunkat július 16-án, délelőtt 10 órakor temetjük Lázár Sámuelné Lázár Adolf, Lázár Izidor (Amerika), Lázár Lujza Marcell Jenőné.

Képek az erdélyi szórványgyermek nagyerdei életéből

Reggeltől estig vidám játékból, meséből, dalból áll az élet...

Fenyőillatos a levegő, amelyet telt tudóval szívunk a Debrecenben nyaraló erdélyi szórvány-gyermek, akiket az Egyesült Női Tábor keretében Hargitaváralja jelképes székegy közseg lát vendégül.

Ottthonuk az erdő közepén van, társuk a sok sok fa, bokor és nyári virág. Hogyan élnek, mit csinálnak egész nap? Menjünk el hozzájuk, látogassuk meg őket!

A Lövölde mögötti süllyesztett teniszpályán találkozunk velük. Nem, ők nem tenisznek, de a legegyszerűbb, legolcsóbb, mindenkinék nagyon ajánlható sportot, a tornát végzik. Hatalmas körben áll a 72 gyermek, akik pár perce bujtak ki a meleg ágyból. Némelyiknek még álmoság bujkál a szemében, de a friss levegő és a friss mozgás hamar teljesen felébreszti őket.

Középen áll vezetőjük, a tanító néni, akiért minden gyermek az első percét kezdve rajongott: Sas Margit. Ő jár elől jó példával, minden gyakorlatot bemutat. Aztán sorra jár és nézi a gyermekek mozgását. — Ejnye Pista, te még most sem tudod, melyik a jobb kezed! — Jobban hajolj le Juliska, ne sajnáld a derekad. — No, most futunk, gyertek utánam, hadd lássam melyiketek ér utól! — Sikongás, vidám kacagás, mely csak akkor csillapodik le, mikor lélegzési gyakorlatul és befejezől rakétát eresztenek felsz.

— En soha nem szoktam deréig mosdani! — jelenti ki egy vékonyhangú kislány és most is, mint minden reggel, megpróbál félrehúzódni. De a tanító néni szeme mindent meglát és így Marika sem kerülheti ki a hideg vizet. Kényeskedik, behuzza a nyakát, a többi kislány neveti. — Ne légy már olyan buta — mondja az egyik főnyeskedve — hiszen tudhatnád, hogy a tisztaság fél egész! Marika fázósan dörzsölgeti a karját és marcona tekintetet vet társára.

— Ma mi vagyunk a naposok — dicsekszik a barna kató és a kékszemű kis Anna. Kezükben hatalmas seprő, amelyet lassú, de biztos mozdulatokkal húznak végig a kövön. Közbe-közbe oda-szólnak az áyazó gyerekekhez: Siessetek mar, nem lehet töletek takarítani!

Reggeliosztás. Itt a gazdasági vezetőnek, dr. Soós Jenőnek jut a főszerep, de Sas Margit és a fiuk vezetője: ifj. Blattner László is kiveszik a munkából a részüket.

— De jó a kávé — mosolyog a kis Bucsi Lea, aki tavaly nyáron tanult meg tökéletesen magyarul. A nagy darab kenyérfalatok is hamar eltűnnek az éhes gyermekszájukban.

Szabó Béla kissé gúnyosan mutat kis társa felé: — Tetszik látni, most nem sir Laci, mert most evésidő van. Máskor mindig eltörök a mécses. — Laci még nem tud magyarul, de az ebédszatsnál már megtanulta a jelszót: sokat! — és ennek a hajtogatásába nem farad bele.

»Kedves Szüleim, kívánom, hogy soraim a legjobb egészségben találják... olvasom az egyik kislány lapján. Mert reggel után levélírást következnek.

— Tanító néni, tessék szíves lenni egy szép képeslapot hozni nekem bolygással — simul Sas Margit-hoz egy tarkaruhás lányka Szeretném, ha még máma elmenne a postán. Ő minden gyermekkérdésre a legmelegebben, legszívesebben válaszol. Biztató mosolya bátorra és kedvesse teszi meg a legfélszegebb gyereket is.

Lukács Erzsike a tegnapi cirkuszelőadásról mesél csillogó szemmel. — Nekem legjobban a beszélő törpe tetszett. — Nekem meg a hintázó kis majmok — mondja a huga, Klárka.

Birkózsák zaja tori meg a csendet. — Csak erősen Béla, ne hagyj magad! — Tilos a csipés, meg a váncsolás! — Ne szem-

üveggel birkózz, te Laci! Az érdeklődés azonban egy kettőre az érkező szekér felé fordul. Meggyet hoztak, meg sárgarépát. Összehajolnak a fejek, mindenki segíteni akar.

Hat kis ruszinajkú lány magyar nótát dalol. Ezt hamarabb megtanulják, mint a magyar beszédet. De abban is sokat segít nekik kis tolmácsuk: Krisztina, akit szülei megtanítottak a tisztá, szép magyar beszédre. A többieknek is igazi magyar nevük van: Deák Anna, Ignáth Mária, Berecz Anna és így tovább. Milyen öröm lesz a nyaralás végén meghallgatni tudásukat.

Jó volt a daraleves és kurtagulyás ebéd, hát még az utána kapott édes meggy! A gyermekek tudják, hogy Fazakas Sándor bácsi küldte és hálásak érte. Eves után is édes a nyugalom Csönd lesz. Hamar elaluznak s talán gondolatban otthon járnak a magas hegyek világában.

Délután élnek az erdő. Közös játék, közös népdaltanulás, közös séta. Seta közben ifj. Boros Lajos. — aki már V. gimnáziumba jár — elmeséli, hogy az utóbbi időben milyen szépen fejlődött Maramarossziget, a szülővárosa.

A lányok virágot szednek és mind-mind Margit tanító néni-nek adják...

Kibujnak az első csillagok az ég sötétedő barsonyan. A vacsorát: a finom tejfölt és túrót reg elfogyasztotta a kis társaság. Elcsendesedik a háló. A fiuk szobája épp úgy, mint a lányoké. Kilenc óra van, aludni kell. De előbb imádkoznak. A Miatyánkot, a Híszkegyet. S a kis Lukács Klári elmondja még az ő saját kis imáját is: »Magyar református vagyok, halálomig az maradok. Megígérem, megfogadom: vallásomat el nem hagyom. Amen.

Csönd lesz, csak a fák levelei mesélnek egymásnak. Csak a szellő susog, csak a csillagok világítanak. Örökönek a hetvenkét gyermek álma felett, akik távoli otthonuktól elszakadva mégis otthon találtak nálunk, melynek falait a szeretet építette meg.

A városi tekeverseny I. fordulóját veretlenül a Pénzügyi csapat nyerte pályarekorddal

Izgalmas mérkőzés a városi adóhivatal és Postás csapatok között

A városi adóhivatal rendezésében, nagyon szép érdeklődő közönség jelenlétében folyt le a városi tekeverseny I. forduló mérkőzése. A Pénzügyi csapat veretlenül nyerte a versenyt. A Pénzügyi csapat, mely Debrecen város évi bajnokságát veretlenül nyerte meg, ismét tanujelét adta annak, hogy Debrecenben a legjobb tekecsapatnak rendelkezik.

Csütörtökön este a városi adóhivatal és a Postás Sport Egyesület csapatai mérköztek meg a helyezésért, melyet nagy küzdelem után a városi adóhivatal nyert meg mindössze 2 fa különbséggel. A verseny igen izgalmas volt, mivel az utolsó 1 dobáson döntött el a III. hely sorsa.

Az I. forduló befejezésekor Harsanyi Alfréd a Pénzügyi csapat kapitánya melegen üdvözölte az adóhivatal s a Postás csapatot s kifejezte azon örömet, hogy a sportban mindinkább nagyobb tért hódít a baráti megértés, mely nélkül igazi sport nem is lehet. Beszéde után Papp Sándor köszöntötte a városi adóhivatal nevében a Postások csapatát s egyben megköszönte a Pénzügyieknek a kedves vendéglátást.

Az I. forduló eredményei a következők: 1. Pénzügyi csapat, 2. Szárnyaskerek csapata, 3. vá-

VENDÉGLŐSÖK!
a 3430-1943. M. E. sz. rend. által előírt számlalólap tömb megrendelhető lapunk nyomdájában, József Kir. hg.-u. 1. (Vigmozi mellett) A számoló tömböket a legrovidebb időn belül szállítjuk!

rosi adóhivatal csapata, 4. Postások csapata, 5. Homokkerti Róm. Kat. Népszövetség csapata.

A II. forduló szombaton este 6 órakor kezdődik, mikor is a Pénzügy és a Szárnyaskerek csapata vívja első mérkőzését. A verseny elé nagy érdeklődéssel tekintenek, mivel a Szárnyaskerek csapata revansot szeretne venni az elszenvedett vereségért.

Öröklődő-e a cukorbetegség?

Német orvosok frankfurti összejövetelen az egyik vezető berlini orvos érdekes előadást tartott a cukorbeteg örökölhetőségéről. Intézetében tíz év alatt 27 ezer cukorbeteg egyént vizsgáltak felül. Ennek eredményeként megállapítást nyert, hogy a Mendel-féle öröklési törvények magára a cukorbetegre nem vonatkoztathatók, csupán a hajlamra. Teljes mértékben lehetséges ugyanis az orvosi szempontból egészségesnek nyilvánított egyéneknek a cukorbetegre való hajlamosságát megállapítani és pedig a régóta közismert szőlőcukor próbával. Az egészséges egyének 14 százalékánál hajlamosra észlelték a cukorbetegséget. Azonban csupán a hajlamot és nem a cukorbetegséget ismerték fel. Így tehát megállapítást nyert, hogy csak a hajlam, nem pedig a cukorbeteg örökölődik. A hajlam azonban az életkörülmények folytán könnyen cukorbetegséggé vezethet.

— Kizártak nyolc személyt a spanyol falange szervezethöz a falange hivatalos lapjának közlése szerint.

Közgazdaság

Megállapították a debreceni sütőiparban a munkabéreket

Galamb Ferenc elnöklésével ülést tartott a sütőiparosok szakosztálya. Az elnök bejelentette, hogy több érdekes kérdés merült fel az ipari munkások fizetésének megállapítása körül. Ezeket összegyűjtötték és felküldték az iparügyi minisztériumba, honnan utasítást kérnek a követendő magatartást illetően. Különösen a hadbavonult iparosok érdekeit kívánják megvédeni arra az időre, míg a mesterek leszerelnek és visszatérhetnek műhelyeikbe.

Közölte azt is, hogy azt a munkást, aki a megszabott fizetésért nem vállalja a munka végzését, vagy rosszul teljesíti azt, jelszót kell az ipartestületnél.

Egyébként megállapították a sütőiparban a munkabéreket is. Az I. osztályú munkás hetibére 63.76 pengő július elsejétől és ez a legmagasabb bér, amit kifizetni szabad, a II. o. munkás hetibére 51.84, III. osztálybeli 40.32, az egy évnél kevesebb gyakorlattal bíró IV. osztályba tartozó munkás hetibére 37.41 pengő.

Akinek egy segédje van, az II. o. bért köteles fizetni munkásának, akinek két segédje van közülük egyik II. o., a másik III. osztályú, akinek három segédje van azokból egy I. o., a kettő pedig III. o. és akinek négy segédje van, ezek közül egy az I. o. és a II. o. és kettő III. osztályú bért kap.

Kocsisok, akik kenyeret kihordanak és a hetibéren kívül százalékuk is van 28.80 pengő hetibért akinek nincs százaléka és 20 évesnél fiatalabb 25.92 P, a 20—24 év közötti pedig 23.80 pengő hetibért kap.

A kifutók közül a 16 évesnél fiatalabbak hetibére 20.16, a 20 évet be nem töltöttek 23.04, a 20—24 évesek 25.92 P, a 24 éves

koron felüliek hetibére 28.80 P. A takarítónők 21.06 pengő hetibért kapnak.

Tilos zsidó üzletet lakásba áthelyezni

Az érvényben levő rendelkezések szerint a zsidótörvény hatálya alá tartozó egyén üzletét csak az elsőfokú iparhatóság engedélyével helyezheti át. A kereskedelmi miniszter egy konkrét esettel kapcsolatosan állást foglalt ebben a kérdésben. A miniszteri döntés szerint nem az a lényeges, hogy az illető kereskedő már a rendelet életbeléptetése előtt bérelte a lakást, hanem az a döntő, hogy a kérdéses lakás annakidején kizárólag lakás céljaira szolgált és abban nem folytattak kereskedést, illetve ipart. Az iparhatóság tehát nyugodtan megtagadhatja az üzletáthelyezés engedélyezését, ha az a közellátás érdekében utközik.

A búza, rozs és kétszeres vámo-rlése. A m. kir. közellátási kormánybiztos a 111.000—1943. K. M. számú rendelet 22. § 1. bekezdésében nyert felhatalmazás alapján Debrecen sz. kir. város és Hajdu vármegye területén a búza, rozs és kétszeres vámo-rlését akként szabályozta, hogy a vámo-rlésben kiöröklendő, illetve kiszolgáltatandó lisztet az örlésre felöntött, tehát vámmal csökkentett tisztított gabonának, illetve a becséssel megállapított tisztított vámmal külső cseregabonának búzájánál legalább 80 százalékban, rozsnál és kétszeresenél legalább 75 százalékban, a korpa arányát pedig ennek megfelelően a búzájánál 18 százalékban, a rozsnál pedig 23 százalékban állapította meg. Ezek szerint a megjelölt százalékon belül búzából 1 százalék finomlisztet (ebből 1 százalék búzadara lehet), továbbá 54 százalék egységes búzalisztet, rozsból és kétszeresenél 75 százalék egységes kenyérlisztet kiöröklése engedélyeztetett. Polgármester.

—

A négyévesnél fiatalabb tehének és üszörjük levágása. A m. kir. földművelésügyi miniszter 45.000—1943. F. M. számú rendelete szerint a négyévesnél fiatalabb tehénekre, üszörkére és üszörjükre vonatkozólag megállapított vágási tilalom a kéthónaposnál fiatalabb üszörjükre és bivaly üszörjükre tekintetben az 1943 november 1-ig felfüggesztett. Ennlfogva ebben az időszakban a kéthónaposnál fiatalabb üszörjüket és bivaly üszörjüket le lehet vágni. A m. kir. közellátásügyi miniszter által idevonatkozólag kiadott 333.150—1943. XV/2. K. M. sz. rendelet szerint pedig az említett üszörjűk és bivaly üszörjűk most már közfogyasztásra is levághatók. Polgármester.

—

Debreceni takarmányárak: Lucherna új 14—15.00 pengő, lóhere 14.00 P, búzaszalma 4.20 P.

A „DEBRECZEN” apróhirdetési eredményesek

SPORT

"Guriga", a Bocskai ötösogatónak legendás híru tagja, a megújuló debreceni labdarugósportról...

A júliusi napsugár aranyruzsákat dobál a nagyerdői uszoda vizére. Fűdők a virágillatos levegőt. Egyszerre csak a strandolók között egy ismerős barna arc villámlik felénk... "Guriga", vagyis Vincze Jenő, a legendás híru Bocskai-ötösogató legkiválóbb tagja, a 25-szörös magyar válogatott, aki itt tünnt fel Debrecenben a később DVSC-vel fuzionált DMTK törpe csapatában... Aztán egy DTE-mérkőzésen beugrott az első csapatba, rövidnadrágos kislak korában és — ott is ragadt, sőt rövid idő múlva került a válogatott, majd a Bocskai európaszerte ismert nevű játékos lett... A debreceni csapatban játszott közel egy évtizedig...

Aztán egy napon, hosszas és szakalmas tárgyalások után jött az ismert "Aranka-ügy". Vincze Jenő valóságos megrögzött Debrecenből Ujpestra, amellyel, hogy fantasztikus összegű léletpénzt fizetett érte az újpesti csapat... Vincze hia-nehéz mezt húzott, de lélekben mindig debreceni maradt és ha néhány szabadnapja van, visszajön ebbe a városba, a zenő gyermekemlékek férszékébe, ahol először rugott

labdába... Nyári szabadságát tölti Debrecenben az Ujpest jelenlegi szaktanácsadója, Vincze, mint régi ismerős szívvelyesen beszélget velünk és első kérdésünkre — mit szól a DVSC bejutásához — örömmel válaszol.

— Engem, mint régi debrecenit kellemesen érintett a DVSC bejutása, mert hiába kerül el az ember messze Debrecenről, szívben nem halványulnak el azok az emlékek, melyek visszavonzzák arra a helyre, ahol több mint tíz évet töltött el... Egyébként mielőtt a Bocskai-ba lépett, Vincze Jenő is DVSC-játékos volt.

Már az első szavakkal érezük, hogy Vincze gondolatai az elmúlt "Bocskai-idők"-re terelednek. Megkérdezzük tőle, hogy mint a Bocskai neves játékos mondjon valamit ezekről az időről.

— Nyolc évig játszottam szívvel és lélekkel a Bocskai-ban és bizony ezek az évek felejthetetlenek lesznek számomra. Olyan jól passzoló, összehozott csapatunk volt, hogy játékát öröm volt nézni. Bejártuk az egész Európát keletől nyugatig, északról délig s mindenütt csak dicsősé-

get szereztünk szép játékkunkkal a kék-sárga színeknek. — A debreceni "ötösogató" pedig messze földön híres volt.

— Mit szól ahhoz, hogy Berzli leszerződött a DVSC? — kérdezzük.

— Őszintén szólva először nagyon meglepett a hír, Berzli jelenleg az Ujpest legjobb csatára. Kiváló klasszis játékos, merem mondani, nagyon jó vásárt csinált vele a DVSC. Jól rug, fejjel, munkabíró és amellyel sportszerű életmódot él.

— Mit jósol a DVSC szerepléséhez?

— "Sötét kérdés", melyre határozott választ nem lehet adni. En azonban ismervé a DVSC képességeit és agilis vezetését, bízom abban, hogy Debrecen városa nem fog szegényt vallani a DVSC-vel. Biztos, hogy erősítés nélkül az NB I. zivataros légkörben nem állja meg helyét a DVSC.

fut át az arcán, majd nagyot sóhajt és mondja:

— Első tervem a nősülés. Ez dönt majd további sorsom felől is — mondja a legendás idők nagy labdarugója.

Utolsó kérdésükkel az Ujpest gyenge szereplése felől érdeklődünk.

— Vannak bajok, de talán sikerül ezeket kiküszöbölni. Megtudtuk azt is, hogy az Ujpest edzését Lutz Lajos vezeti és vele a játékosok nincsenek megbékülve s ennek tulajdonítják az újpestiek gyenge szereplését. Min den bízom a jövőben egy régi válogatott játékos veszi majd át az edzéseket.

Bücsúzások kívánunk Vinczenek sok boldogságot a házassághoz és sok szerencsét a további működéshez.

A magyar atlétika válogatott csapat elutazott Stockholmba. A csapat szereplése elé a fejlődés alapján biztatóan nézünk.

A fővárosi sportsajtó nagyobb cikkben méltatja, hogy a DVSC hogyan is került be az elsőosztályba és milyen játékosokból áll Részletesen ismerteti a játékosok életkorát és eddigi szereplését.

Füstöt a Ferencváros átadta a Székesfehérvári ARAK-nak. Debrecenben is tudták volna használni.

Észak, Dél, Kelet atletikai versenyére, mely 18-án, vasárnap délután 4 órakor kerül a DEAC pályán lebonyolításra, az alábbiakban Kelet csapatát ismerteltük: 100 m Korompay Miklós,

Bartha László, Bodnár László, — 400 m. Pirigye Lajos, Ráthonyi Zoltán, Bécsy László. — 800 m. Soltész Gábor, Kovács Mihály. — 1500 m Soltész Gábor, Kovács Mihály. — 5000 m. Lecsó Ferenc, Simon István, Szántó Miklós. — 110 m. gát: Bécsy László, Kazár Elemér, Ráthonyi Zoltán, Magasugrás: dr. Kapros László, Ráthonyi Zoltán, Héty Sándor. — Távolugrás: Berta Tibor, Ráthonyi Lajos, Fikly Kálmán. — Rúdugrás: Bodnár Miklós, Ráthonyi Lajos, Vámosi Frigyes, dr. Boda Ferenc. — Súlylökés: Beck Béla, dr. Boda Ferenc, Divinyi Sándor, Nagy Imre. — Diszkoszvetés: Beck Béla, dr. Ilyés Endre, Divinyi Sándor. — Gerehlyhajítás: Ung Lajos, Póka Gábor, dr. Boda Ferenc. — 4x100 m. váltó: Korompay, Bartha Bodnár, Bányai, Török.

Az ETO megjellegte az egyébsiro döntését az ETO-BSZKRT mérkőzés ügyében. A fellebbezés az MLSZ elnöksége elé kerül és péntek délután már tárgyalja is a fellebbezési bizottság. Reméljük igazságot szolgáltat a gyorrieknek az egyébsiro lehetséges megoldás elrendelésevel, hogy a mérkőzést játszassák újra.

Felkerem az alant felsorolt Nyilastelepi Törökséi ifjúsági játékosait, hogy ma este 8 órára a nyilastelepi Olvasókörben okvetlen jelenjenek meg. Schomter, Káltai, Juhász, Nagy, Koos, Szito, Kiss, Szűcs IV., Vinyai, Bodó, Kocsis, Herceg, Huszti, Réthy és Matkó.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGANNYOMOZO
JANOSY magannyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel, Virág u. 21. Telefon: 23-78.
1090 8. 9.

KOSZTOLÁNCZY magannyomozó, megfigyel, nyomoz Lorántfy u. 19. 54-919 7. 23

GALOCZY legregibb magannyomozó, megfigyelés, nyomozási díszkrétek eredményeinek Zoldfa u. 3. szám. Telefon: 28-72.
1931 9.

Alkalmazást nyer férfi vegyes

UJSÁGKEZBESÍTŐ. KET felvesz a DEBRECZEN kiadóhivatala. Je lentkezhetnek idősebb férfiak és asszonyok is, avagy olyan rokkantak, akik rokkantságuk mellett kézbesíteni tudnak. Nyolc évi szolgálat után nyugdíj. Rövid munkaidő. Jó fizetés. Kezdetek betanítunk. Jelentkezést délután 4 órakor. József kir. herceg u. 1. sz. DEBRECZEN kiadóhivatala. 589

ERŐSKEZELMI férfi

JÓZANÉLETŰ magános nyugdíjast felveszek felírónak. Hortobágyi csárdába. Jelentkezni lehet: Debrecenben, Bathányi u. 6 július 17-én szombaton délelőtt. 48-305

IPARI

SZABÓSEGEDÉTEK és tanulóit azonnal felveszek. Tegdes, Kálvintér 19. sz. 33-1870 8. 5

ASZTALOS segédet felveszek. Erdélyi Ferenc, Fűrdő u. 5. 33-381

FÉNYKÉPESZ segédet, ki a szakma minden ágában gyakorlatlan bir, felvesz Hapák foto. 33-345

MOLNÁR segédet és malmi munkásokat felveszünk. Jelentkezni lehet reggel 8-délután 5 óráig, Hortobágyi műmalomban. 33-421

CIPÉSZMUNKÁST, zicmunkára felveszünk Süsskind Piac u. 71. 35-422

FODRÁSZSEGED, jómunkás, azonnal felvétetik, Kiss Antal fodrászüzletében, Eötvös u. 64. sz. 33-424

TANULÓ FIU

MŰSZERÉSZ tanonc, műszerészsegéd azonnal felvétetik Király műszerésznél, Royal épület. 64-614

VIZVEZETÉK, szerelő tanoncokat előnyös feltételekkel alkalmaz Nagy műszaki vállalat, Garay u. 15. 64-430

ÜGYES fiú tanulókat keresek, elsőrangú munkához, gyógycipész szalonba, fizetéssel, s esetleg kosztal, Szabó István, Vár u. 2. 64-398

KIFUTÓFIU felvesz az I. Hangya. Róza u. 2. sz. 49-426

KIFUTÓFIUT felvesz léd u. 20. 49-415

Alkalmazást nyer nő vegyes

LEGALÁBB 4 polgárit végzett komoly, türelmes gyermekszerető, s gyermeket szórakoztatni tudó leányt keresek 15-ére. Cím a kiadóban. 4-254

TAKARÍTÓ és ápolónőt azonnala felveszek, az idegklinikára. Jelentkezést a délelőtti órákban. 4-405

IRODAI

GÉPIRÓNÓ irodai munkát keres. "Szorgalmas" jellegre a kiadoba. 34-403

IPARI

FODRÁSZ kisasszonyt és tanulóit felvesz Biró, Deák Ferenc u. 26. 35-282

TANULÓ LEANY

NYOMDAI tanulókat azonnal felvétetik, Jelentkezéssel reggel 9-10 óra között e lap nyomdájában. József kir. herceg u. 1. (Vigmozi mellett). vv. 63-605

KIFUTÓ LEANY

FÜSZER szakmában jártas kifutóleányt azonnal felvétetik, Cegléd u. 6. sz. 47-399

Háztartási alkalmazott MINDENES

MINDENES szobalányt felveszek, Miklós u. 19. 30-621

BEJARONO

BEJARO kislányt egész napi kosztal felveszek. Kossuth u. 18. hátul az udvarban. 8-581

JÓ bizonyítványval bejárónókat elmegyek fél napra, vagy egész napra. Cím: özv. Bedőné Nyil u. 135. 8-423

MINDENES bejárónó felvétetik egész napra. Vár u. 2. étközde. 8-416

BEJARONOT, parkettéhez értőt, azonnala felveszek. Hatvan u. 6. sz. harmadik em. 10. 10-619

BEJARONO délutáni pár órai elfoglaltságra felvétetik. Timár u. 13. harmadik ajtó. 8-411

LEGOLCSOBAN kl-fogastalanul fest, tisztít, Welsz keimfestő Arany János u. 29. 1900 vv.

VARRASSON a Tildy szalonban, nálam választott műröstmentes v hozott anyagból, izléses ruhája lesz. Rákóczi u. 11. sz. 67-998 8. 10.

ROSSZGUMIS csodaballont, segédmotort kerékpárt, varró irógépet, ventilátort gramofont s lemezeket veszek, kölcsönzők, Soltész Kálmán 2. sz. 67-1172 7. 25.

CIANOZTASSON Csala cíanozó vállalattal. Lakásvizsgálások felelősséggel. Rákóczi u. 9. telefon: 14-27. szám 67-269 10. 13.

VENDEGLATO iparosok! Zamatos, édeskes borokat szerezhetnek be Király hornagykereskedőtől, árkormánybiztosi árban. Kossuth u. 73. sz. telefon: 22-86. 67-259

NYARKENDŐIT szak szerűen újalakítom, javítom, fordítom, tisztítom, Timár u. 13. 67-563

SIRKÖVEK műköből és termésköből, mészsalak gyümölcsösök részére és pírossalak, kerti utakra kaphatók a debreceni műkögyárnál, Fűrdő u. 2. sz. 67-279 vv.

UZLETI KERESLET

TOLLAT, legmagasabb napárban vesz Hangya, tollgyűjtő telep. József kir. herceg u. 71. 66-551

GYÜMÖLCSÖT napi áron vásárol Szaplonczayné konzervüzem Acél u. 9. 66-1580 9 13

OKTATAS

Dr. Naményiné gyorsíróiskolájában, gépíróiskolájában, állandó tanfolyamkezdés. Bathányi u. 1. Vidékieknek vasútkedvezmény 785 9. 26.

KERESEK német szakost, harmadikos gimnázistához, javító vizsga előkészítésére. Cím a kiadóban. 56-418

MIELOTT arany, ezüst, briliáns ékszeret eladja, mutassa meg Szelecsényi óra- és ékszerkereskedőnek. Sas u. 2. 1857 8. 25.

TARS

TÖBB éves gyakorlattal fiatal villany, rádiószereelő vagyok. Pár ezerpengős társat keresek, lehetőleg felvidékre. Cím a kiadóban 61-618

AUTO, MOTOR, KERÉKPÁR, GÉP

KERÉKPÁR, varrógépet, gramofont, szak szerűen javít Roboz és Hamer, Piac u. 8. 545 8. 12.

KÉSZPÉNZERT azonnal veszek 10-15000 kilométer futott Opel Olimpiát, Kadettot vagy Kapitán kocsit kifogástalan gumikkal magánostól. Leállított kocsik is érdekelnek. Ajánlat telefonhívásra: Debrecen: 13-91. Eötvös utca 51. 375 7. 19

100-200, esetleg 250-es motorkerékpárt keresek megvételre ötszázas Méray eladó. Magolcsai, telefon: 38-81. 7-349

LÉGMOMPRESSOR két hengeres, golyóscsapágyas, gyári eladó Hungária Hunyadi u. 11. sz. 7-1520

KIS benzín motor, 2-3 lóerős, gyorsjárátú, eladó. Hungária, Hunyadi u. 11. sz. 7-1512

PUCH segédmotor, adó és vizsgamentes eladó. Hungária, Hunyadi u. 11. sz. 7-1519

JÓKARBAN levő százszáz Csepel motorkerékpár eladó. Rakovszky u. 3. sz. 58-620

HANGSZER

JOHANGU rövid zongorát keresek megvételre. Ajánlatokat "Zongora" jellegre a kiadóba kérem. 28-394

SZÉP, olcsó bútort akar vásárolni, fáradságát ne sajnálja, Lócsy bútortüzletben megtalálja — Eötvös u. 66. 9-1428 8. 27.

UJ hencser eladó. Kandia u. 15. keresztépület 2. 9-429

ATADO UZLET, VENDEGL.

JOGFOLYTONOS kocma lakással átadó. Kilmérőtfelvezek. Hivelyes u. 11. Pesti. 6-613

LAKASCISERE

KETTŐSZOBÁS régi bérű, minden komforttal (víz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott lakószobát elcserélném ugyancsak kerti három, vagy 4 szobás, komfortos lakással. Cím a kiadóban. 1462 vv.

ELVESZETT

ELVESZETT 14-én éjjel fekete daxli, "Pici" névre hallgat. Megtalálóját jutalomban részesül. — Kania u. 66. 13-428

SZATMARI JÁNOS névre szóló összes élelmiszert jegyem a körzeti íródn zsebből kiejtettem. A becsülettel megtaláló Boldogfalva u. 10 alá jut-tasa el. 13-419

TIZ PENGŐ jutalmat adok annak, aki pirosfedelű zsebnaptáromat, a benne levő iratokkal hozza eljutatja, Borbély József, Timártársulat, Hunyadi u. 1. 13-401

CSEREUZLET

SZAPPANNAK való zsirt szappanna becaerélek. Pál János szappanosmester, Kölcsei u. 8. 634. 11. 19

HASZNALT ruha — oipó 69

ÖTVEN—HATVAN méter horgany plehból készült ereszcatornat keresek megvételre — Cím a kiadóban. 37-255

GAZDASAGI TERMEY

BARACK, befözni való fáról szedve kapható Domokos Lajos u. 6. 25-220

KAJSZIBARACK, befözni, válogatva is, — lekvárnak, kicsiben, és nagyban kapható. Széchenyi u. 72. 25-1460

GAZDASAGI ESZKÖZ

MEZŐGAZDASÁGI gépeket, eszközöket, akkumulátorokat, eladó, vásároló, vitéz Arany János Hatvan u. 41. 1565 8. 3.

NAGY rakfelületű, erős tráfokcsit megvételre keresünk. Apafi malom. 24-284

EGY jókarban levő erős egygű létrát vennék, 6 méterest. Arany János u. 62. sz. 24-412

ELADÓ HAZ

ROTHERMERE u. 5. szám alatt emeletes bérház eladó. Értekezni lehet: Pécsi és Pap ügyvédeknel, Iparkamara. 17-466 vv.

MIKEPÉRCSI úti 42. sz. ház eladó. Értekezni Hajnal u. bérház, A. 1 em. 16. 17-1554

ELADÓ FÖLD

ELADÓ 2 hold feketeföld. Értekezni Bellegelő 305. Mikepércsi útfélen. 15-328

ELADÓ ALLAT

FEJŐSTEHEN 14 liter tejhozammal, s 20 darab liba eladó. Erdély u. 7. rep-tér mellett. 14-225

BELGA anyanyulak eladók. Komlóssy út 17 B. 14-417

FEHÉR, tiszta faj usztkár kutyák eladók. Megkeresés Czajna cirkusz, Horváth Jánosnál. 14-402

Szerkesztésért felelős: PALFI JOZSEF

Kiadásiért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA főszerkesztő-igazgató

Kiadja és nyomja a TISZANTOLTI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R. T. Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KAROLY